

Brussell, 29 ta' Mejju 2019
(OR. en)

8579/19

Fajl Interistituzzjonali:
2018/0254(COD)

CODEC 954
POLMIL 44
COMPET 348
RECH 228
CFSP/PESC 293
CSDP/PSDC 178
COPS 125
EUMC 41
ECOFIN 422
IND 150
MI 379
EMPL 233
EDUC 209
CADREFIN 211
PE 207

NOTA TA' INFORMAZZJONI

minn:	Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill
lil:	Kumitat tar-Rappreżentanti Permanenti/Kunsill
Suġġett:	Proposta għal REGOLAMENTO TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL li jistabbilixxi l-Fond Ewropew għad-Difiża - Eżitu tal-ewwel qari tal-Parlament Ewropew (Strasburgu, mill-15 sat-18 ta' April 2019)

I. INTRODUZZJONI

Ir-rapporteur, Zdzisław KRASNODEBSKI (ECR, PL), ippreżenta rapport dwar il-proposta għal Regolament f'isem il-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija. Ir-rapport kien fih emenda waħda (l-emenda 31) għall-proposta.

Barra minn hekk, il-Hodor/AHE ressaq sittax-il emenda (l-emendi 32 sa 47) u l-GUE/NGL ressaq emenda waħda (l-emenda 48).

II. VOTAZZJONI

Meta vvutat fit-18 ta' April 2019, il-plenarja adottat l-emenda 31 għall-proposta għal Regolament.

Il-proposta tal-Kummissjoni hekk emendata tikkostitwixxi l-pożizzjoni tal-Parlament fl-ewwel qari, li tinsab fir-risoluzzjoni leġislattiva tiegħu kif imnizzla fl-Anness għal dan id-dokument^{1*}.

Il-partijiet tat-test meħmuż li mhumex enfasizzati bil-griż jikkorrispondu fis-sustanza, b'inkonsistenzi żgħar, għall-fehim komuni li ntlahaq fid-19 ta' Frar 2019 fl-aħħar laqgħa ta' trilogu taħt it-tmien leġislatura (2014–2019). Inkonsistenzi bħal dawn għandhom jigu kkoreġuti qabel ma l-Kunsill jadotta l-pożizzjoni tiegħu, ladarba jintlahaq qbil dwar it-test kollu.

¹ Il-verżjoni tal-pożizzjoni tal-Parlament fir-risoluzzjoni leġislattiva giet immarkata biex tindika l-bidliet li saru bl-emendi għall-proposta tal-Kummissjoni. Iż-żidiet għat-test tal-Kummissjoni huma enfasizzati ***b'tipa grassa u bil-korsiv***. Is-simbolu "■" jindika test imħassar.

* L-ifformattjar tal-verżjoni MT li ntbagħtet mill-PE ma jikkorrispondix f'kollox mal-verżjoni EN

Fond Ewropew ghad-Difiża *I**

Rizoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' April 2019 dwar il-proposta ghal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jstabbilixxi l-Fond Ewropew ghad-Difiża (COM(2018)0476 – C8-0268/2018 – 2018/0254(COD))

(Proċedura leġislattiva ordinarja: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2018)0476),
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 294(2) u l-Artikolu 173(3), l-Artikolu 182(4), l-Artikolu 183 u t-tieni paragrafu tal-Artikolu 188 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, skont liema artikoli l-Kummissjoni pprezentat il-proposta lill-Parlament (C8-0268/2018),
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 294(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
 - wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew tat-12 ta' Diċembru 2018¹,
 - wara li kkunsidra l-ittra mill-President tiegħu lill-presidenti tal-kumitati tal-25 ta' Jannar 2019 li tispjega l-approċċ tal-Parlament għall-programmi settorjali tal-Qafas Finanzjarju Multiannwali (MFF) wara l-2020,
 - wara li kkunsidra l-ittra mill-Kunsill lill-President tal-Parlament Ewropew tal-1 ta' April 2019 li tikkonferma l-ftehim komuni milhuq bejn il-koleġislaturi matul in-negojzjati,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 59 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija u l-opinjonijiet tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin, tal-Kumitat għall-Baġits u tal-Kumitat għas-Suq Intern u l-Harsien tal-Konsumatur (A8-0412/2018),
1. Jadotta l-pożizzjoni fl-ewwel qari li tidher hawn taht²;
 2. Jitlob lill-Kummissjoni biex terġa' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk tibdel il-proposta tagħha, temendaha b'mod sustanzjali jew ikollha l-ħsieb li temendaha b'mod sustanzjali;
 3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni kif ukoll lill-parlamenti nazzjonali.

¹ ĠU C 110, 22.3.2019, p. 75.

² Din il-pożizzjoni tissostitwixxi l-emendi adottati fit-12 ta' Diċembru 2018 (Testi adottati, P8_TA(2018)0516).

Požizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fit-18 ta' April 2019 bil-hsieb tal-adozzjoni tar-Regolament (UE) 2019/... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi l-Fond Ewropew għad-Difiżali jistabbilixxi l-Fond Ewropew għad-Difiża

(Test b'rilevanza għaž-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 173(3), l-Artikolu 182(4), l-Artikolu 183 u t-tieni paragrafu tal-Artikolu 188 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġislattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja¹,

Billi:

- (-1b) Il-kuntest ġeopolitiku tal-UE nbidel b'mod drastiku f'dawn l-aħħar għaxar snin. Is-sitwazzjoni fir-regjuni ġirien tal-Ewropa hija instabbli u l-Unjoni qieghda thabbat wiċċha ma' ambjent kumpless u diffiċli li jinkludi kemm il-miġja ta' theddid ġdid, bħal attakki ibridi u ċibernetiċi, kif ukoll ir-ritorn ta' aktar sfidi konvenzjonali. B'dan il-kuntest quddiemhom, kemm iċ-ċittadini Ewropej kif ukoll il-mexxejja politiċi tagħhom huma tal-fehma li hemm aktar xi jrid isir b'mod kollettiv fil-qasam tad-difiża.*
- (-1c) Is-settur tad-difiża huwa kkaratterizzat minn żieda fl-ispejjeż tat-tagħmir tad-difiża u minn spejjeż għoljin għar-riċerka u l-iżvilupp (R&Ż) li jillimitaw il-varar ta' programmi godda fil-qasam tad-difiża u jhallu impatt dirett fuq il-kompetittività u l-kapaċità innovattiva tal-bażi industrijali u teknoloġika tad-difiża Ewropea. Fid-dawl ta' din iż-żieda fl-ispejjeż, jenhtieg li l-iżvilupp ta' generazzjoni ġdida ta' sistemi ta' difiża importanti u ta'*

¹ Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' April 2019. It-test fuq sfond griż ma ntlahaqx qbil dwaru fil-kuntest tan-negozjati interistituzzjonali.

teknoloġiji godda ta' difiża jiġu appoġġati fil-livell tal-Unjoni bil-għan li tiżdied il-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri fil-qasam tal-investimenti fit-tagħmir ta' difiża.

- (1) Fil-Pjan ta' Azzjoni Ewropew għad-Difiża, adottat fit-30 ta' Novembru 2016, il-Kummissjoni impenjat ruħha li tikkomplementa, tqawwi u tikkonsolida l-isforzi ta' kollaborazzjoni tal-Istati Membri biex jiġu żviluppati kapaċitajiet teknoloġiċi u industrijali tad-difiża li jwieġbu għall-isfidi tas-sigurtà u li jrawmu industrija Ewropea tad-difiża kompetittiva, innovattiva u effiċjenti ***fl-Unjoni kollha u lil hinn minnha, b'hekk jinghata appoġġ anki lill-holqien ta' suq tad-difiża aktar integrat fl-Ewropa u jitrawwem it-tixrid fis-suq intern ta' prodotti u teknoloġiji tad-difiża Ewropej, b'hekk tonqos id-dipendenza minn sorsi mhux tal-UE.*** B'mod partikolari, hu propost li jitnieda Fond Ewropew għad-Difiża (il-"Fond") biex jappoġġa l-investiment fir-riċerka kongunta u fl-iżvilupp kongunt ta' prodotti u teknoloġiji tad-difiża, biex b'hekk jitrawmu s-sinergiji u l-kosteffikaċja, u jkunu promossi x-xiri u l-manutenzjoni kongunti tal-Istati Membri tat-tagħmir tad-difiża. Dan il-Fond jikkomplementa l-finanzjament nazzjonali diġà użat għal dan il-għan u jenħteġ jaġixxi bhala inċentiv għall-Istati Membri biex jikkooperaw u jinvestu aktar fid-difiża. Il-Fond iwieżen il-kooperazzjoni tul iċ-ċiklu kollu tal-iżvilupp ta' prodotti u teknoloġiji tad-difiża.
- (2) Il-Fond ikun jikkontribwixxi għall-holqien ta' bazi ***teknoloġika u*** industrijali ***Ewropea*** tad-difiża li tkun b'saħħitha, kompetittiva u innovattiva u li taħdem id fid mal-inizjattivi tal-Unjoni għal Suq Ewropew tad-Difiża aktar integrat u, b'mod partikolari, iż-żewġ Direttivi¹ dwar l-akkwist u dwar it-trasferimenti fl-UE fis-settur tad-difiża adottati fl-2009.
- (3) Jenħteġ jitwaqqaf Fond Ewropew għad-Difiża b'approċċ integrat u li jikkontribwixxi biex jitjiebu l-kompetittività u l-kapaċità tal-innovazzjoni tal-industrija tad-difiża tal-Unjoni. Il-Fond jenħteġ jimmira li jsaħħaħ il-kompetittività, l-innovazzjoni, l-effiċjenza ***teknoloġika u*** l-awtonomija tal-industrija tad-difiża tal-Unjoni u b'hekk jikkontribwixxi għall-awtonomija strateġika tal-Unjoni billi jappoġġa l-kooperazzjoni transfruntiera bejn l-Istati Membri u ***l-kooperazzjoni*** bejn l-imprizi, iċ-ċentri tar-riċerka, l-amministrazzjonijiet nazzjonali, l-

¹ Id-Direttiva 2009/43/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-issimplifikar tat-termini u l-kundizzjonijiet tat-trasferimenti ta' prodotti relatati mad-difiża fil-Komunità, ĠU L 146, 10.6.2009, p. 1; Id-Direttiva 2009/81/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-koordinazzjoni tal-proċeduri għall-ghoti ta' ċerti kuntratti ta' xogħlijiet, provvisti u servizzi minn awtoritajiet jew entitajiet kontraenti fl-oqsma tad-difiża u s-sigurtà, (ĠU L 216, 20.8.2009, p. 76).

organizzazzjonijiet internazzjonali u l-universitajiet, fil-faži tar-riċerka *fl-Unjoni kollha* u fil-faži tal-iżvilupp ta' prodotti u teknoloġiji tad-difiża. Biex jinkisbu soluzzjonijiet aktar innovattivi u suq intern miftuħ, il-Fond jenħtieġ *li* jappoġġa *u jiffaċilita t-twessigh tal-kooperazzjoni* transfruntiera tal-imprizi żgħar u ta' daqs medju ("SMEs") u tal-kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja tad-difiża.

Fi hdan l-Unjoni, in-nuqqasijiet fil-kapaċitajiet ta' difiża komuni huma identifikati fil-qafas tal-Politika ta' Sigurtà u ta' Difiza Komuni ■ b'mod partikolari permezz *tal-Pjan* tal-Iżvilupp tal-Kapaċitajiet *filwaqt li l-Aġenda Strategika Globali tar-Riċerka tidentifika wkoll l-għanijiet komuni tar-riċerka fil-qasam tad-difiża*. Proċessi oħra tal-Unjoni, fosthom ir-Rieżami Annwali Koordinat dwar id-Difiża u l-Kooperazzjoni Strutturata Permanenti se jappoġġaw l-implimentazzjoni tal-prijoritajiet rilevanti billi jidentifikaw u jaħtfu opportunitajiet għal kooperazzjoni msahħa halli jiġi ssodisfat il-livell ta' ambizzjoni tal-UE b'rabta mas-sigurtà u d-difiża. Meta xieraq, *jenħtieġ li* anki l-prijoritajiet reġjonali u internazzjonali, inkluż daww fil-kuntest tal-Organizzazzjoni tat-Trattat tal-Atlantiku tat-Tramuntana (NATO), ■ jistgħu jiġu kkunsidrati, dment li dawn ikunu konformi mal-prijoritajiet tal-Unjoni u ma jwaqqfu lill-ebda Stat Membru jew pajjiż assoċjat milli jipparteċipa, filwaqt li jqisu wkoll li jenħtieġ tkun evitata d-duplikazzjoni bla bżonn.

- (4) Il-faži tar-riċerka ■ hija element kruċjali, għax din tikkundizzjona l-kapaċità ■ u l-awtonomija tal-industrija Ewropea biex tiżviluppa prodotti u l-indipendenza tal-Istati Membri bħala utenti finali tad-difiża. Il-faži tar-riċerka marbuta mal-iżvilupp tal-kapaċitajiet tad-difiża tista' tinkludi riskji sinifikanti, b'mod partikolari marbuta mal-livell baxx ta' maturità u t-tfixkil ta' teknoloġiji. Il-faži tal-iżvilupp, li *normalment* tiġi wara l-faži tar-riċerka■, tinvolvi wkoll riskji u spejjeż sinifikanti li jxekklu l-isfruttament ulterjuri tar-riżultati tar-riċerka u jhallu impatt hażin fuq il-kompetittività u l-innovazzjoni tal-industrija tad-difiża tal-Unjoni. *Jenħtieġ għaldaqstant li l-Fond irawwem ir-rabta bejn il-fażijiet tar-riċerka u tal-iżvilupp.*
- (5) Jenħtieġ li l-Fond ma jappoġġax riċerka bażika, għax minflok din jenħtieġ jappoġġawha skemi oħra, iżda dan jista' jinkludi riċerka bażika *fundamentali* orjentata lejn id-difiża li aktarx tiffurma l-baži tas-soluzzjoni għall-problemi jew possibbiltajiet magħrufa jew mistennija.

- (6) Il-Fond jista' jappoġġa azzjonijiet marbuta kemm ma' dak li huwa ġdid kif ukoll mal-modernizzazzjoni ta' prodotti u teknoloġiji eżistenti. **Jenhtieg li l-azzjonijiet għall-modernizzazzjoni ta' prodotti u teknoloġiji tad-difiża eżistenti jkunu eligibbli biss meta l-informazzjoni diġà eżistenti li hemm bżonn biex titwettagħ l-azzjoni ma tkunx soġġetta għall-ebda restrizzjoni min-naħa ta' pajjiżi terzi mhux assoċjati jew min-naħa ta' entitajiet tal-pajjiżi terzi mhux assoċjati b'tali mod li l-azzjoni ma tistax titwettagħ.** Meta japplikaw għall-finanzjament tal-Unjoni, l-entitajiet ġuridiċi jenhtieg jipprovdu l-informazzjoni rilevanti biex jiġi stabbilit l-assenza ta' restrizzjonijiet. Fl-assenza ta' din l-informazzjoni, il-finanzjament tal-Unjoni ma għandux ikun possibbli.
- (6a) **Jenhtieg li l-Fond jagħti appoġġ finanzjarju lill-azzjonijiet li jwasslu għall-iżvilupp ta' teknoloġiji rivoluzzjonarji għad-difiża. Billi t-teknoloġiji rivoluzzjonarji jistgħu jkunu bbażati fuq kunċetti jew ideat li joriġinaw minn atturi mhux tradizzjonali għad-difiża, jenhtieg li l-Fond jipprevedi biżżejjed flessibbiltà fil-konsultazzjoni mal-partijiet ikkonċernati u rigward il-finanzjament u l-implimentazzjoni ta' tali azzjonijiet.**
- (7) Biex ikun żgurat li l-obbligi internazzjonali tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha jiġu rrispettati fl-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, l-azzjonijiet marbuta ma' prodotti jew teknoloġiji li l-użu, l-iżvilupp jew il-produzzjoni tagħhom ikunu pprojbiti mid-dritt internazzjonali ma għandhomx **ikunu appoġġati finanzjarjament** mill-Fond. F'dan ir-rigward, l-eligibbiltà tal-azzjonijiet relatati ma' prodotti jew teknoloġiji godda tad-difiża jenhtieg li wkoll ikunu soġġetti għall-iżviluppi fid-dritt internazzjonali. **Anki l-azzjonijiet għall-iżvilupp ta' armi awtonomi letali mingħajr il-possibbiltà ta' kontroll uman sinifikattiv fuq id-deċiżjonijiet dwar l-għażla u l-ingaġġ meta jsiru attakki kontra l-bnedmin jenhtieg li ma jkunux eligibbli għall-appoġġ finanzjarju tal-Fond, mingħajr preġudizzju għall-possibbiltà ta' finanzjament ta' azzjonijiet għall-iżvilupp ta' sistema ta' twissija bikrija u kontromiżuri għal finijiet difensivi.**
- (8) Id-diffikultà biex jinstab qbil dwar rekwiziti konsolidati tal-kapaċitajiet tad-difiża u speċifikazzjonijiet jew standards tekniċi komuni xxekkel il-kollaborazzjoni transfruntiera bejn l-Istati Membri u l-entitajiet ġuridiċi bbażati fi Stati Membri differenti. In-nuqqas ta' dawn ir-rekwiziti, speċifikazzjonijiet u standards wassal għal aktar frammentazzjoni fis-settur tad-difiża, kumplessità teknika, dewmien u spejjeż eżagerati **kif ukoll duplikazzjoni bla bżonn** u inqas interoperabbiltà. Jenhtieg li l-ftehim fuq speċifikazzjonijiet tekniċi komuni jkun prerekwizit għal azzjonijiet li jinvolve livell oġġettiv ta' maturità teknoloġika.

Anki l-attivitajiet ■ li jwasslu għal rekwiżiti komuni tal-kapaċitajiet tad-difiża ■ kif ukoll **attivitajiet** immirati biex jappoġġaw il-holqien ta' definizzjoni komuni ta' speċifikazzjonijiet jew standards tekniċi jenhtieg ikunu eligibbli għall-appoġġ tal-Fond, **partikolarment meta jrawmu l-interoperabbiltà**.

- (9) Peress li l-għan tal-Fond hu li jappoġġa l-kompetittività, **l-effiċjenza** u l-innovazzjoni tal-industrija tad-difiża tal-Unjoni billi jqawwi u jikkomplementa l-attivitajiet kollaborattivi tar-riċerka u t-teknoloġija fil-qasam tad-difiża u jnaqqas ir-riskji fil-faži tal-iżvilupp tal-proġetti kooperattivi, jenhtieg li l-azzjonijiet relatati mar-riċerka u l-iżvilupp ta' prodotti jew teknoloġija tad-difiża jkunu eligibbli biex jibbenefikaw minnu. Dan se japplika wkoll għall-modernizzazzjoni tal-prodotti u tat-teknoloġiji eżistenti tad-difiża, inkluża l-interoperabbiltà tagħhom.
- (10) Peress li l-Fond għandu l-għan, b'mod partikolari, li jsaħħaħ il-kooperazzjoni bejn l-entitajiet ġuridiċi u l-Istati Membri fl-Ewropa kollha, jenhtieg li azzjoni tkun eligibbli għal finanzjament ■ jekk issir b'kooperazzjoni **fi hdan konsorzju** ma' tal-anqas tliet Stati Membri ■ jew pajjiżi assoċjati differenti. Jenhtieg li mill-inqas tlieta **mill-entitajiet** ġuridiċi eligibbli stabbiliti f'mill-anqas żewġ Stati Membri ■ jew pajjiżi assoċjati differenti ma jkunux ikkontrollati ■, direttament jew indirettament, mill-istess entità jew ma jkunux jikkontrollaw lil xulxin. **F'dan il-kuntest, jenhtieg li l-kontroll jinftehem bhala l-kapaċità li tkun eżerċitata influwenza deċiżiva fuq entità ġuridika direttament jew indirettament permezz ta' entità ġuridika intermedja wahda jew aktar. Meta jitqiesu l-ispeċifiċitajiet tat-teknoloġiji rivoluzzjonarji għad-difiża, kif ukoll tal-istudji, dawn l-attivitajiet jistgħu jitwettqu minn entità ġuridika unika.** Biex tissaħħaħ il-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri, il-Fond jista' **wkoll** jappoġġa akkwist prekommerċjali kongunt.
- (11) Skont [ir-referenza għandha tiġi aġġornata kif xieraq skont deċiżjoni ġdida fuq il-PTEE: l-Artikolu 94 tad-Deċiżjoni tal-Kunsill 2013/755/UE¹,] l-entitajiet stabbiliti **f'Pajjiżi u Territorji extra-Ewropej (PTEE)** jenhtieg ikunu eligibbli għal finanzjament soġġett għar-regoli u għall-għanijiet tal-Fond u għal arrangamenti possibbli applikabbli għall-Istat Membru li miegħu l-PTEE hu marbut.

¹ Id-Deċiżjoni tal-Kunsill 2013/755/UE tal-25 ta' Novembru 2013 dwar l-assoċjazzjoni tal-pajjiżi u t-territorji extra-Ewropej mal-Unjoni Ewropea (Deċiżjoni dwar l-Assoċjazzjoni Extra-Ewropea) (ĠU L 344, 19.12.2013, p. 1).

- (12) Billi l-Fond għandu l-għan li jtejjeb il-kompetittività u l-effiċjenza tal-industrija tad-difiża tal-Unjoni, jenhtieg li fil-prinċipju, għall-appoġġ, ikunu eliġibbli biss entitajiet stabbiliti fl-Unjoni jew fil-pajjiżi assoċjati u li mhumiex soġġetti għal kontroll minn pajjiżi terzi mhux assoċjati jew minn entitajiet tal-pajjiżi terzi mhux assoċjati. *F'dan il-kuntest, jenhtieg li l-kontroll jinftehem bhala l-kapaċità li tkun eżerċitata influwenza deċiżiva fuq entità ġuridika direttament jew indirettament permezz ta' entità ġuridika intermedja wahda jew aktar.* Barra minn hekk, biex tkun żgurata l-protezzjoni tal-interessi essenzjali tas-sigurtà u d-difiża tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha, jenhtieg li l-infrastruttura, il-facilitajiet, l-assi u r-riżorsi li jintużaw mid-destinatarji u mis-sottokuntratturi tagħhom fl-azzjonijiet *appoġġati finanzjarjament* mill-Fond ma jkunux jinsabu fit-territorju ta' pajjiżi terzi mhux assoċjati, *u l-istrutturi ta' ġestjoni eżekuttiva tagħhom jenhtieg li jiġu stabbiliti fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat. Għaldaqstant, entità li hija stabbilita f'pajjiż terz mhux assoċjat jew entità li hija stabbilita fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat, iżda li l-istrutturi ta' ġestjoni eżekuttiva tagħha huma f'pajjiż terz mhux assoċjat, mhijiex eliġibbli li tkun destinatarju jew sottokuntrattur involut fl-azzjoni. Bil-għan li jitharsu l-interessi essenzjali tas-sigurtà u d-difiża tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha, jenhtieg li l-istess kundizzjonijiet ta' eliġibbiltà japplikaw ukoll għall-finanzjamenti mogħtija permezz ta' akkwist, b'deroga għall-Artikolu 176 tar-Regolament Finanzjarju.*
- (13) F'ċerti ċirkostanzi, jenhtieg li jkun possibbli li ssir deroga mill-prinċipju li d-destinatarji u s-sottokuntratturi tagħhom *involuti f'azzjoni appoġġata finanzjarjament mill-Fond ma jkunux* soġġetti għal kontroll minn pajjiżi terzi mhux assoċjati jew minn entitajiet ta' pajjiżi terzi mhux assoċjati. *F'dak il-kuntest, l-entitajiet ġuridiċi stabbiliti fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat* li huma kkontrollati minn pajjiż terz mhux assoċjat jew minn entità ta' pajjiż terz mhux assoċjat *jenhtieg li* jkunu eliġibbli *bhala destinatarji jew sottokuntratturi involuti fl-azzjoni dment li* jissodisfaw kundizzjonijiet stretti relatati mal-interessi tas-sigurtà u d-difiża tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha. Jenhtieg li l-partecipazzjoni ta' dawn l-entitajiet *ġuridiċi* ma tmurx kontra l-għanijiet tal-Fond. Jenhtieg li l-applikanti jipprovdu l-informazzjoni rilevanti kollha dwar l-infrastruttura, il-facilitajiet, l-assi u r-riżorsi li jridu jintużaw fl-azzjoni. *Jenhtieg li jitqies ukoll it-thassib tal-Istati Membri rigward is-sigurtà tal-provvista.*
- (13-a) *Fil-qafas tal-miżuri restrittivi adottati mill-UE fuq il-bażi tal-Artikolu 29 tat-TUE u 215(2) tat-TFUE, l-ebda fond jew riżorsa ekonomika jistghu jitqieghdu għad-dispożizzjoni, direttament jew indirettament, ta' persuni ġuridiċi, entitajiet jew korpi*

deżinjati jew għall-vantaġġ tagħhom. Tali entitajiet deżinjati u l-entitajiet fil-proprjetà jew fil-kontroll tagħhom ma jistgħux għaldaqstant jibbenefikaw mill-appoġġ finanzjarju tal-Fond.

- (13a) *Jenhtieg li jinghata finanzjament tal-Unjoni b'segwitu għal sejhiet għal proposti kompetittivi mahruġa skont ir-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ir-"Regolament Finanzjarju")¹. Madankollu, f'ċerti ċirkostanzi debitament ġustifikati u eċċezzjonali, il-finanzjament tal-Unjoni jista' jinghata wkoll skont l-Artikolu 195(e) tar-Regolament Finanzjarju. Peress li l-ghoti ta' finanzjament skont l-Artikolu 195(e) tar-Regolament Finanzjarju jikkostitwixxi deroga għar-regola ġenerali li għandhom jiġu segwiti sejhiet kompetittivi għal proposti, daww iċ-ċirkostanzi eċċezzjonali jenhtieg li jiġu interpretati b'mod strett. F'dan il-kuntest, biex ghotja tinghata minghajr sejha għal proposti, il-livell sa fejn l-azzjoni proposta tikkorrispondi mal-għanijiet tal-Fond fir-rigward tal-kollaborazzjoni u l-kompetizzjoni industrijali transfruntiera fil-katina tal-provvista kollha jenhtieg li jiġu vvalutati mill-Kummissjoni bl-assistenza tal-kumitat tal-Istati Membri (il-"kumitat").*
- (14) Jekk xi konsorzju jkun jixtieq jiehu schem f'azzjoni eligibbli u l-assistenza finanzjarja tal-Unjoni tkun se tiehu l-għamla ta' ghotja, il-konsorzju jenhtieg jahtar wiehed mill-membri tiegħu bħala koordinatur li jkun il-punt ewlieni ta' kuntatt.
- (15) Jekk l-azzjoni appoġġata **finanzjarjament** mill-Fond tkun ġestita minn maniger ta' proġett mahtur mill-Istati Membri jew mill-pajjizi assoċjati, qabel ma tohroġ il-pagament **l-id-destinatarji**, il-Kummissjoni jenhtieg li tikkonsulta lill-maniger ta' proġett halli dan ikun jista' jizgura li d-destinatarji jirrispettaw l-iskadenzi. *Jenhtieg li l-maniger* ta' proġett jippreżenta l-osservazzjonijiet dwar il-progress tal-azzjoni lill-Kummissjoni halli din tkun tista' tivvalida jekk ġewx issodisfati l-kundizzjonijiet biex tipproċedi bil-pagament.
- (15a) *Jenhtieg li l-Kummissjoni timplimenta l-Fond f'reġim ta' ġestjoni diretta b'tali mod li timmassimizza l-effikaċja u l-effiċjenza tiegħu u tiżgura l-konsistenza shiha ma' inizjattivi*

¹ *Ir-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Lulju 2018 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni, li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1296/2013, (UE) Nru 1301/2013, (UE) Nru 1303/2013, (UE) Nru 1304/2013, (UE) Nru 1309/2013, (UE) Nru 1316/2013, (UE) Nru 223/2014, (UE) Nru 283/2014, u d-Deċiżjoni Nru 541/2014/UE u li jhassar ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012.*

tal-Unjoni oħrajn. Għalhekk, jenhtieg li l-Kummissjoni żżomm ir-responsabbiltà tal-proċeduri tal-għażla u tal-ghoti, anki għal dawk li huma l-valutazzjonijiet etiċi. F'każijiet ġustifikati, il-Kummissjoni tista' madankollu tafda ċerti kompiti ta' implimentazzjoni għal azzjonijiet speċifiċi ffinanzjati mill-Fond lill-korpi msemmijin fl-Artikolu 62(1)(c) tar-Regolament Finanzjarju. Dan jista' jkun il-każ, pereżempju, meta maniger ta' proġett ikun inhatar mill-Istati Membri li jikkofinanzjaw azzjoni, dment li jkunu ssodisfati r-rekwiżiti tar-Regolament Finanzjarju. Dan l-inkarigu jkun jgħin biex tiġi razzjonalizzata l-ġestjoni tal-azzjonijiet kofinanzjati u jiżgura koordinament minghajr intoppi tal-ftehim ta' finanzjament mal-kuntratt iffirmit bejn il-konsorzju u l-maniger ta' proġett mahtur mill-Istati Membri li jikkofinanzjaw l-azzjoni.

- (16) Biex ikun żgurat li l-azzjonijiet iffinanzjati huma vijabbli finanzjarjament, ***l-applikanti*** jenhtieg juru li l-ispejjeż tal-azzjoni li mhux koperti mill-finanzjament tal-Unjoni huma koperti minn mezzi oħra ta' finanzjament.
- (17) Jenhtieg li l-Istati Membri jkollhom aċċess għal tipi differenti ta' arrangamenti finanzjarji għall-iżvilupp u l-akkwist kongunti tal-kapaċitajiet tad-difiza. ***Il-Kummissjoni tista' ttipprovdi*** tipi differenti ta' arrangamenti li l-Istati Membri jistgħu jużaw ***fuq bażi volontarja*** biex jindirizzaw l-isfidi għall-iżvilupp u l-akkwist kollaborattivi minn prospettiva ta' finanzjament. L-użu ta' dawn l-arrangamenti finanzjarji jista' jhegġeġ iżjed it-tnedija ta' proġetti kollaborattivi ***u transfruntieri*** fil-qasam tad-difiza u jżid l-effiċjenza tal-infiq għad-difiza, inkluż għal proġetti appoġġati ***mill-Fond***.
- (18) Minhabba l-ispeċifiċitajiet tal-industrija tad-difiza, fejn id-domanda tiġi kważi esklużivament mill-Istati Membri u mill-pajjiżi assoċjati, li jikkontrollaw ukoll kull akkwizizzjoni ta' prodotti u teknoloġiji relatati mad-difiza, inklużi l-esportazzjonijiet, il-funzjonament tas-settur tad-difiza hu uniku u ma jinxix mar-regoli konvenzjonali u l-mudelli ta' negozju li jirregolaw swieq aktar tradizzjonali. Għalhekk l-industrija ma tistax tiffinanzja hi stess proġetti sostanzjali tar-riċerka u l-iżvilupp (***R&Ż***) fil-qasam tad-difiza, u ***sikwit*** l-Istati Membri u l-pajjiżi assoċjati jiffinanzjaw l-ispiża kollha tar-riċerka u l-iżvilupp. Biex jintlaħqu l-għanijiet tal-Fond, b'mod partikolari biex jincentiva l-kooperazzjoni bejn ***l-entitajiet ġuridiċi*** minn Stati Membri u pajjiżi assoċjati differenti, u filwaqt li jitqiesu l-ispeċifiċitajiet tas-settur tad-difiza, jenhtieg li l-azzjonijiet li jseħħu qabel il-fażi tal-iżvilupp tal-prototip ikunu koperti sat-totalità tal-ispejjeż eliġibbli.

- (19) Il-fażi tal-prototipi hi fażi kruċjali fejn normalment l-Istati Membri jew il-pajjiżi assoċjati jiddeċiedu dwar l-investment konsolidat tagħhom u jibdew il-proċess tal-akkwiżizzjoni tal-prodotti jew tat-teknoloġiji tad-difiża futuri tagħhom. Minhabba f'hekk, f'dan l-istadju speċifiku, l-Istati Membri u l-pajjiżi assoċjati jaqblu fuq l-impenji meħtieġa, inkluż il-qsim tal-ispejjeż u s-sjieda tal-proġett. Biex tkun żgurata l-kredibbiltà tal-impenn tagħhom, jenhtieg li normalment l-assistenza finanzjarja tal-Unjoni permezz tal-Fond ma tkunx taqbeż l-20 % tal-ispejjeż eligibbli.
- (20) Għall-azzjonijiet ta' wara l-fażi tal-prototipi, jenhtieg ikun previst finanzjament sa 80 %. Dawn l-azzjonijiet li huma eqreb it-tlestija tal-prodotti u t-teknoloġija jaf xorta jkunu jinvolvu spiża sostanzjali.
- (21) Il-partijiet ikkonċernati fis-settur tad-difiża qed igarrbu spejjeż indiretti speċifiċi, bħalma huma l-ispejjeż għas-sigurtà. Barra minn hekk, il-partijiet ikkonċernati qed jaħdmu f'suq speċifiku fejn, mingħajr domanda min-naħa tax-xerrejja, ma jkunux jistgħu jirkupraw l-ispejjeż *tar-R&Ż* bħal fis-settur ċivili. Għaldaqstant hu ġustifikat li tithalla tiġi applikata rata fissa ta' 25 % kif ukoll il-possibbiltà li jintalbu l-ispejjeż indiretti kkalkolati skont il-prattiki tal-kontabbiltà tas-soltu *tad-destinatarji* jekk dawn il-prattiki jkunu aċċettati mill-awtoritajiet nazzjonali *għal attivitajiet* komparabbli *fil-qasam tad-difiża*, li kienu ġew ikkomunikati lill-Kummissjoni. ■
- (21a) *L-azzjonijiet bil-partecipazzjoni tal-SMEs u l-kumpaniji transfruntieri b'kapitalizzazzjoni medja jappoġġaw il-ftuh ta' katini tal-provvista u jikkontribwixxu għall-ghanijiet tal-Fond. Jenhtieg għalhekk li dawn l-azzjonijiet ikunu eligibbli għal rata oghla ta' finanzjament li tkun ta' benefiċċju tal-entitajiet partecipanti kollha.***
- (22) Biex ikun żgurat li l-azzjonijiet iffinanzjati jikkontribwixxu għall-kompetittività u l-effiċjenza tal-industrija Ewropea tad-difiża, hu importanti li l-Istati Membri ■ juru li behsiebhom jakkwistaw konguntament il-prodott finali jew jużaw it-teknoloġija, b'mod partikolari permezz ta' akkwist transfruntier kongunt, fejn l-Istati Membri jorganizzaw flimkien il-proċeduri tal-akkwist tagħhom b'mod partikolari bl-użu ta' korp ċentrali tal-akkwisti.
- (22a) *Sabiex ikun żgurat li l-azzjonijiet appoġġati finanzjarjament jikkontribwixxu għall-kompetittività u l-effiċjenza tal-industrija Ewropea tad-difiża, jenhtieg li dawn ikunu orjentati lejn is-suq,, motivati mid-domanda u kummerċjalment vijabbli fuq perjodu ta'***

żmien medju jew twil. Jenhtieg ghalhekk li l-kriterji tal-eligibbiltà jqisu l-fatt li l-Istati Membri, anki permezz ta' memorandum ta' qbil jew ittra ta' intenzjoni, behsiebhom akkwistaw il-prodott finali tad-difiża jew jużaw it-teknoloġija b'mod koordinat. Jenhtieg li l-kriterji tal-ghoti għall-azzjonijiet ta' żvilupp ukoll iqisu l-fatt li l-Istati Membri jimpenjaw ruhhom, politikament jew ġuridikament, li jużaw jew jippossjedu konguntament il-prodott finali jew it-teknoloġija finali tad-difiża jew jiżguraw il-manutenzjoni tagħhom.

- (23) Jenhtieg li l-promozzjoni tal-innovazzjoni u tal-iżvilupp teknoloġiku fl-industrija tad-difiża tal-Unjoni ssir b'mod koerenti mal-interessi ta' sigurtà u ta' difiża tal-Unjoni. Għaldaqstant, jenhtieg li l-kontribut ***tal-azzjonijiet*** għal dawk l-interessi u għall-prijoritajiet tar-riċerka u tal-kapaċità fid-difiża maqbula mill-Istati Membri, iservi bhala kriterju tal-ghoti. ■
- (24) L-azzjonijiet eligibbli żviluppati fil-kuntest tal-Kooperazzjoni Strutturata Permanenti ■ fil-qafas istituzzjonali tal-Unjoni jenhtieg jiżguraw kooperazzjoni msahha bejn l-entitajiet ġuridiċi fi Stati Membri differenti b'mod kontinwu u b'hekk jikkontribwixxu direttament għall-ghanijiet tal-Fond. Għalhekk, jekk jintgħazlu, jenhtieg li dawn il-proġetti jkunu eligibbli għal rata oghla ta' finanzjament.
- (25) Il-Kummissjoni se tqis l-attivitajiet l-oħra ffinanzjati permezz tal-programm qafas Orizzont Ewropa ħalli tevita duplikazzjoni bla bżonn u tiżgura l-qsim ta' ideat ***u s-sinergiji*** bejn ir-riċerka ċivili u tad-difiża.
- (26) Iċ-ċibersigurtà u ċ-ċiberdifiża qed kulma jmur isiru sfidi aktar importanti u l-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli ***tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà*** għarfu l-htieġa li jiġu stabbiliti sinergiji bejn l-azzjonijiet taċ-ċiberdifiża fl-ambitu tal-Fond u tal-inizjattivi tal-Unjoni fil-qasam taċ-ċibersigurtà, bhal dawk imħabbra fil-Komunikazzjoni Kongunta dwar iċ-ċibersigurtà. B'mod partikolari, jenhtieg li ċ-Ċentru Ewropew ta' Kompetenza Industrijali, Teknoloġika u tar-Riċerka fil-qasam taċ-Ċibersigurtà li se jitwaqqaf, jaħdem biex jibni sinergiji bejn id-dimensjonijiet ċivili u tad-difiża taċ-ċibersigurtà. Dan jista' jappoġġa b'mod attiv lill-Istati Membri u lill-atturi rilevanti l-oħrajn billi jipprovdi pariri, jaqsam l-għarfien espert u jiffaċilita l-kollaborazzjoni fir-rigward tal-proġetti u l-azzjonijiet kif ukoll meta mitlub mill-Istati Membri biex jaġixxi bhala maniger ta' proġett b'rabta mal-Fond ■ .

- (27) Jenhtieg ikun żgurat approċċ integrat billi jingħaqdu l-attivitajiet koperti bl-Azzjoni Preparatorja fuq ir-Riċerka dwar id-Difiża ("**PADR**") li nediet il-Kummissjoni skont it-tifsira tal-Artikolu 58(2)(b) tar-Regolament **Finanzjarju** u l-Programm Ewropew għall-Iżvilupp fl-Industrija tad-Difiża stabbilit bir-Regolament (UE) **2018/1092** tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹, u billi jiġu armonizzati l-kundizzjonijiet tal-parteeċipazzjoni, jinholq sett aktar koerenti ta' strumenti, **u** jiżdied l-impatt ekonomiku, kollaborattiv u innovattiv, filwaqt li jkunu evitati d-duplikazzjonijiet bla bżonn u l-frammentazzjoni. B'dan l-approċċ integrat, il-Fond jikkontribwixxi wkoll għal sfruttament aħjar tar-riżultati tar-riċerka fil-qasam tad-difiża u jkopri d-distakk bejn **il-fażijiet tar-riċerka u tal-iżvilupp**, filwaqt li jqis l-ispeċifikitajiet tas-settur tad-difiża, u jippromwovi l-għamliet kollha ta' innovazzjoni, inkluż l-innovazzjoni rivoluzzjonarja **■**. ***Jistgħu jkunu wkoll mistennija effetti konsegwenzjali pożittivi, jekk ikun il-każ, f'ambitu ċivili.***
- (28) ***Fejn ikun xieraq u minhabba l-ispeċifikitajiet tal-azzjoni***, l-għanijiet **■** ***tal-Fond jenhtieg li*** jiġu indirizzati wkoll bi strumenti finanzjarji u garanziji baġitarji permezz **■** tal-Fond InvestEU.
- (29) Is-sostenn finanzjarju jenhtieg jintuża biex jiġu indirizzati l-fallimenti tas-suq jew is-sitwazzjonijiet ta' investiment subottimali b'mod proporzjonat, u jenhtieg li l-azzjonijiet ma jidduplikawx jew jeskludu l-finanzjament privat jew johlqu distorsjoni fil-kompetizzjoni tas-suq intern. L-azzjonijiet jenhtieg ikollhom valur miżjud **■** ċar ***għall-Unjoni***.
- (30) It-tipi ta' finanzjament u l-metodi tal-implimentazzjoni ***tal-Fond*** jenhtieg jintgħażlu abbażi tal-kapaċità tagħhom li jilhq l-għanijiet speċifiċi tal-azzjonijiet u jagħtu r-riżultati, filwaqt li b'mod partikolari jitqiesu l-ispejjeż tal-kontrolli, il-piż amministrattiv u r-riskju mistenni ta' nuqqas ta' konformità. Dan jenhtieg iqis l-użu ta' somom f'daqqa, ir-rati fissi u l-ispejjeż unitarji, kif ukoll il-finanzjament li mhux marbut mal-ispejjeż kif imsemmi fl-Artikolu **■** 125(1) **■** tar-Regolament Finanzjarju.
- (31) Il-Kummissjoni jenhtieg tistabbilixxi programm ta' hidma annwali **■** b'konformità mal-għanijiet tal-Fond, ***filwaqt li tqis it-tagħlimiet inizjali li hadet mill-EDIDP u mill-PADR***. Jenhtieg li ***waqt l-istabbiliment tal-programmi ta' hidma, il-Kummissjoni jkollha l-***

¹ ***Ir-Regolament (UE) 2018/1092 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Lulju 2018 li jistabbilixxi l-Programm Ewropew għall-Iżvilupp fl-Industrija tad-Difiża bil-ghan li jappoġġa l-kompetittività u l-kapaċità ta' innovazzjoni tal-industrija tad-difiża tal-Unjoni (ĠU L 200, 7.8.2018, p. 30).***

assistenza tal-kumitat. Jenhtieg li l-Kummissjoni taghmel hilitha biex issib soluzzjonijiet li jkunu jgawdu l-akbar appoġġ possibbli fi hdan il-kumitat. F'dak il-kuntest, il-kumitat jista' jiltaqa' f'konfigurazzjoni ta' esperti nazzjonali tas-sigurtà u tad-difiża biex tinghata assistenza speċifika lill-Kummissjoni, inkluż biex jinghataw pariri fir-rigward tal-protezzjoni ta' informazzjoni klassifikata fil-qafas tal-azzjonijiet. Huwa f'idejn l-Istati Membri biex jahtru r-rappreżentanti rispettivi taghhom f'dak il-kumitat. Il-membri tal-kumitat jenhtieg li jinghataw opportunitajiet bikrija u effikaċi biex jeżaminaw l-abbozzi tal-atti ta' implimentazzjoni u jesprimu l-fehmiet taghhom.

- (31a) Il-kategoriji tal-programmi ta' hidma jenhtieg li jkollhom rekwiżiti funzjonali sabiex jiċċaraw għall-industrija liema funzjonalitajiet u kompiti għandhom jitwettqu permezz tal-kapaċitajiet li ser jiġu żviluppati. Tali rekwiżiti jenhtieg li jagħtu indikazzjoni ċara dwar il-prestazzjonijiet mistennija iżda jenhtieg li ma jkunux diretti lejn soluzzjonijiet speċifiċi jew entitajiet speċifiċi u jenhtieg li ma jipprevenux il-kompetizzjoni fil-livell ta' sejhiet għal proposti.
- (31b) Waqt it-tfassil tal-programmi ta' hidma, il-Kummissjoni jenhtieg li tiżgura wkoll, permezz ta' konsultazzjonijiet xierqa mal-kumitat, li l-azzjonijiet ta' riċerka u żvilupp proposti jevitaw d-duplikazzjoni bla bżonn. F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni tista' twettaq valutazzjoni bil-quddiem tal-każijiet ta' duplikazzjoni possibbli bil-kapaċitajiet eżistenti jew bi proġetti ta' riċerka jew ta' żvilupp diġà ffinanzjati fl-Unjoni.
- (31bb) Jenhtieg li l-Kummissjoni tiżgura l-koerenza tal-programmi ta' hidma matul iċ-ċiklu industrijali tal-prodotti u tat-teknoloġiji fil-qasam tad-difiża.
- (31bc) Jenhtieg li l-programmi ta' hidma jiżguraw ukoll li azzjonijiet li jippermettu l-partecipazzjoni transfruntiera tal-SMEs jibbenefikaw minn proporzjon kredibbli tal-baġit totali.
- (31c) L-Aġenzija Ewropea għad-Difiża tinghata l-istatus ta' osservatur fil-kumitat halli dan jibbenefika mill-għarfien espert tagħha fis-settur tad-difiża. Minhabba l-ispeċifikitajiet tal-qasam tad-difiża, anki s-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna jenhtieg li jassisti lill-kumitat.
- (32) Sabiex ikunu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenhtieg li s-setgħat ta' implimentazzjoni jinghataw lill-Kummissjoni fir-rigward tal-

adozzjoni tal-programm ta' hidma, u għall-ghoti tal-finanzjament lill-azzjonijiet ta' żvilupp magħżula. B'mod partikolari, waqt l-implimentazzjoni tal-azzjonijiet ta' żvilupp, jenhtieg li jitqiesu l-ispeċifitajiet tas-settur tad-difiża, b'mod partikolari r-responsabbiltà tal-Istati Membri u/jew tal-pajjiżi assoċjati għall-ippjanar u l-proċess tal-akkwiżizzjoni. Dawn is-setgħat ta' implimentazzjoni jenhtieg li jiġu eżerċitati skont ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹.

(32a) *Wara l-evalwazzjoni tal-proposti bl-ghajnuna ta' esperti indipendenti, li l-kredenzjali ta' sigurtà tagħhom jenhtieg li jiġu vvalidati mill-Istati Membri rilevanti, il-Kummissjoni jenhtieg li tagħżel l-azzjonijiet li għandhom jiġu appoġġati finanzjarjament mill-Fond. Il-Kummissjoni jenhtieg li tistabbilixxi bażi tad-data ta' esperti indipendenti. Jenhtieg li l-bażi tad-data ma ssirx pubblika. L-esperti indipendenti jenhtieg li jinhatru abbażi tal-hiliet, tal-esperjenza u tal-ġharfien tagħhom, b'kont meħud tal-kompiti li jiġu assenjati lilhom. Sa fejn possibbli, meta tahtar l-esperti indipendenti, il-Kummissjoni jenhtieg li tiehu miżuri adatti għall-fini ta' kompożizzjoni bbilanċjata fi hdan il-gruppi tal-esperti u l-bordijiet ta' evalwazzjoni f'termini ta' varjetà ta' hiliet, esperjenzi, ġharfien, diversità ġeografika u ġeneru, b'kont meħud tas-sitwazzjoni fil-qasam tal-azzjoni. Jenhtieg li tiġi żgurata wkoll rotazzjoni adegwata tal-esperti u bilanċ xieraq bejn is-settur privat u dak pubbliku. Jenhtieg li l-Istati Membri jiġu infurmati dwar ir-riżultati tal-evalwazzjoni bl-eleku tal-klassifika ta' azzjonijiet magħżula u tal-progress tal-azzjonijiet iffinanzjati. Sabiex ikunu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenhtieg li s-setgħat ta' implimentazzjoni jinġhataw lill-Kummissjoni fir-rigward tal-adozzjoni u l-implimentazzjoni tal-programm ta' hidma, kif ukoll għall-adozzjoni tad-deċiżjonijiet ta' għoti. Dawk is-setgħat jenhtieg li jiġu eżerċitati f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.*

(32b) *Jenhtieg li l-esperti indipendenti ma jevalwawx, ma jagħtux pariri jew ma jassistux fil-każ ta' materji li fir-rigward tagħhom ikollhom kunflitt ta' interessi, b'mod partikolari fir-rigward tal-pożizzjoni attwali tagħhom. B'mod partikolari, ma għandhomx ikunu f'pożizzjoni li fiha jkunu jistgħu jużaw l-informazzjoni li taslilhom għad-detriment tal-konsorzju li jevalwaw.*

¹ Ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13).

(32bb) **■ Huma u jipproponu prodotti jew teknoloġiji ġodda jew il-modernizzazzjoni ta' prodotti jew teknoloġiji eżistenti, jenhtieg li l-applikanti jintrabtu li jirrispettaw il-prinċipji etiċi, pereżempju dawk relatati mal-benesseri tal-bnedmin u mal-harsien tal-ġenoma uman, stabbiliti wkoll fid-dritt nazzjonali, tal-Unjoni u internazzjonali rilevanti, fosthom il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea u l-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u, meta rilevanti, il-Protokolli tagħha. Jenhtieg li l-Kummissjoni tiżgura li l-proposti jiġu eżaminati b'mod sistematiku biex jiġu identifikati dawk l-azzjonijiet li jqajmu kwistjonijiet etiċi serji, halli ssirilhom valutazzjoni etika.**

(33) Biex jinghata appoġġ lil suq intern miftuh, jenhtieg li tkun inkoraġġita wkoll il-partecipazzjoni ta' SMEs transfruntieri u ta' kumpaniji transfruntieri b'kapitalizzazzjoni medja, bħala membri ta' konsorzji, **■ sottokuntratturi jew entitajiet fil-katina tal-provvista.**

(34) Il-Kummissjoni jenhtieg tagħmel hilitha biex iżzomm dialogu mal-Istati Membri u mal-industrija biex tiżgura s-suċċess tal-Fond. **Bhala koleġiżlatur u parti kkonċernata ewlenija, anki l-Parlament Ewropew jenhtieg li jkun involut f'dan ir-rigward.**

(35) Dan ir-Regolament jistabbilixxi pakkett finanzjarju għall-Fond Ewropew għad-Difiża li jikkostitwixxi l-ammont ta' referenza ewlieni, skont it-tifsira tal-[ftehim interistituzzjonali l-ġdid] bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar dixxiplina baġitarja, dwar kooperazzjoni f'materji ta' baġit u dwar ġestjoni finanzjarja tajba¹, għall-Parlament Ewropew u għal-Kunsill waqt il-proċedura baġitarja annwali. **Jenhtieg li l-Kummissjoni tiżgura li l-proċeduri amministrattivi jinżammu kemm jista' jkun sempliċi u jinvolvu ammont minimu ta' spejjeż addizzjonali.**

(36) Ir-Regolament Finanzjarju japplika għall-Fond, sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor. Dan jistabbilixxi regoli dwar l-implimentazzjoni tal-baġit tal-Unjoni, inkluż ir-regoli dwar għotjiet, premji, akkwist, assistenza finanzjarja, strumenti finanzjarji u garanziji baġitarji.

(37) Ir-regoli finanzjarji orizzontali adottati mill-Parlament Ewropew u mill-Kunsill abbażi tal-Artikolu 322 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (**TFUE**) japplikaw għal dan ir-Regolament. Dawn ir-regoli huma stabbiliti fir-Regolament Finanzjarju u b'mod

¹ Ir-referenza trid tiġi aġġornata: ĠU C 373, 20.12.2013, p. 1. Il-ftehim jinsab f'dan l-indirizz: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2013.373.01.0001.01.MLT&toc=OJ%3AC%3A2013%3A373%3ATOC

partikolari jiddeterminaw il-proċedura għall-istabbiliment u l-implimentazzjoni tal-baġit permezz ta' għotjiet, akkwist, premji, implimentazzjoni indiretta, u jipprovdu għal verifiki tar-responsabilità tal-atturi finanzjarji. Ir-regoli adottati abbażi tal-Artikolu 322 tat-TFUE jikkonċernaw ukoll il-protezzjoni tal-baġit tal-Unjoni f'każ ta' nuqqasijiet ġeneralizzati fir-rigward tal-istat tad-dritt fl-Istati Membri, għax ir-rispett għall-istat tad-dritt hu prekundizzjoni essenzjali għal ġestjoni finanzjarja tajba u finanzjament tal-UE effettiv.

- (38) Skont ir-Regolament Finanzjarju, ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹, ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2988/95², ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96³ u r-Regolament tal-Kunsill (UE) 2017/1939⁴, l-interessi finanzjarji tal-Unjoni jenħtieġ jiġu protetti b'miżuri proporzjonati, inklużi l-prevenzjoni, id-detezzjoni, il-korrezzjoni u l-investigazzjoni ta' irregolaritajiet, **inklużi** frodi, l-irkupru ta' fondi mitlufa, imħallsa bi żball jew użati b'mod skorrett, u meta xieraq, l-impożizzjoni ta' sanzjonijiet amministrattivi. B'mod partikolari, skont ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 u r-Regolament (Euratom, KE) Nru 2185/96, l-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) jista' jwettaq investigazzjonijiet amministrattivi, inklużi kontrolli u spezzjonijiet fuq il-post halli jistabbilixxi jekk kienx hemm frodi, korruzzjoni jew xi attività illegali oħra li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni. Skont ir-Regolament (UE) 2017/1939, l-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew ("UPPE") jista' jinvestiga u jressaq każijiet ta' reati **kontra** l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, kif previst fid-Direttiva (UE) 2017/1371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁵. Skont ir-Regolament Finanzjarju, kwalunkwe persuna jew entità li tirċievi fondi tal-Unjoni trid tikkoopera bis-

¹ Ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Settembru 2013 dwar investigazzjonijiet immexxija mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) u li jhassar ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 1073/1999 u r-Regolament tal-Kunsill (Euratom) Nru 1074/1999 (ĠU L 248, 18.9.2013, p. 1).

² Ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 2988/95 tat-18 ta' Dicembru 1995 dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea (ĠU L 312, 23.12.95, p. 1).

³ Ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96 tal-11 ta' Novembru 1996 dwar il-kontrolli u l-ispezzjonijiet fuq il-post imwettqa mill-Kummissjoni sabiex tippoteġi l-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea kontra l-frodi u irregolaritajiet oħra (ĠU L 292, 15.11.96, p. 2).

⁴ Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2017/1939 tat-12 ta' Ottubru 2017 li jimplimenta kooperazzjoni msahha dwar l-istabbiliment tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew ("l-UPPE") (ĠU L 283, 31.10.2017, p. 1).

⁵ Id-Direttiva (UE) 2017/1371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Lulju 2017 dwar il-ġlieda kontra l-frodi tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni permezz tal-ligi kriminali (ĠU L 198, 28.7.2017, p. 29).

shih fil-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni, tagħti d-drittijiet u l-aċċess meħtieġa lill-Kummissjoni, lill-OLAF, lill-UPPE *fir-rigward ta' dawk l-Istati Membri li jipparteċipaw f'kooperazzjoni msahha skont ir-Regolament (UE) 2017/1939*, u lill-Qorti Ewropea tal-Awdituri (QEA) u tiżgura li kwalunkwe parti terza involuta fl-implimentazzjoni tal-fondi tal-Unjoni tagħti drittijiet ekwivalenti.

- (39) Il-pajjiżi terzi li huma membri taż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE) jistgħu jiehdu sehem fil-programmi tal-Unjoni fil-qafas tal-kooperazzjoni stabbilit skont il-ftehim taż-ŻEE, li jipprevedi l-implimentazzjoni tal-programmi permezz ta' deċiżjoni skont dak il-ftehim. F'dan ir-Regolament jenhtieg tiġi introdotta dispożizzjoni speċifika biex jingħataw id-drittijiet meħtieġa għall-aċċess, kif ukoll l-aċċess, lill-uffiċjal awtorizzanti responsabbli, lill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) u lill-Qorti Ewropea tal-Awdituri biex jeżerċitaw il-kompetenzi rispettivi tagħhom b'mod komprensiv.
- (40) Skont il-paragrafi 22 u 23 tal-Ftehim Interistituzzjonali għat-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet tat-13 ta' April 2016, hemm bżonn li dan il-programm jiġi evalwat abbażi tal-informazzjoni migbura permezz ta' rekwiżiti speċifiċi tal-monitoraġġ, filwaqt li jiġu evitati r-regolamentazzjoni żejda u l-piżijiet amministrattivi, b'mod partikolari għall-Istati Membri. Dawn ir-rekwiżiti, meta xieraq, jistgħu jinkludu indikaturi li jistgħu jitkejlu, bħala bażi għall-evalwazzjoni tal-effetti tar-Regolament fil-prattika. Il-Kummissjoni jenhtieg li twettaq evalwazzjoni *interim* sa mhux aktar tard minn erba' snin wara l-bidu tal-implimentazzjoni tal-Fond, ***inkluż bil-hsieb li tippreżenta proposti għal kwalunkwe emenda xierqa tar-Regolament preżenti***, u evalwazzjoni finali fi tmiem il-perjodu tal-implimentazzjoni tal-Fond, li jeżaminaw l-attivitajiet finanzjarji fir-rigward tar-riżultati tal-implimentazzjoni finanzjarja u, sa fejn possibbli f'dak il-mument, ir-riżultati u l-impatt. ***F'dan il-kuntest, ir-rapport ta' evalwazzjoni finali jenhtieg ukoll li jghin biex jiġi identifikat il-każijiet li fihom l-Unjoni tiddependi minn pajjiżi terzi għall-iżvilupp ta' prodotti u teknoloġiji tad-difiża***. Jenhtieg li dan ir-rapport ***finali*** janalizza wkoll il-parteeċipazzjoni transfruntiera tal-SMEs u tal-kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja fi proġetti sostnuti ***finanzjarjament*** mill-Fond kif ukoll il-parteeċipazzjoni tal-SMEs u tal-kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja fil-katina tal-valur globali, ***u l-kontribut tal-Fond biex jindirizza n-nuqqasijiet identifikati fil-Pjan ta' Żvilupp tal-Kapaċitajiet, u jenhtieg li jinkludi informazzjoni dwar l-origini tad-destinatarji, l-ghadd ta' Stati Membri u pajjiżi assoċjati involuti f'azzjonijiet individwali u d-distribuzzjoni tad-drittijiet ta' proprjetà intellettuali ġġenerati***. Il-Kummissjoni tista'

wkoll tipproponi emendi għal dan ir-Regolament biex tirreagixxi għal żviluppi possibbli waqt l-implimentazzjoni tal-Fond.

- (40a) *Jenhtieg li l-Kummissjoni timmonitorja regolarment l-implimentazzjoni tal-Fond u tirrapporta kull sena dwar il-progress li sar, inkluż il-mod kif qeghdin jitqiesu t-tagħlimiet identifikati u t-tagħlimiet meħuda mill-EDIDP u mill-PADR fl-implimentazzjoni tal-Fond. Għal dan il-ghan, il-Kummissjoni jenhtieg li tistabbilixxi l-arrangamenti meħtieġa tal-monitoraġġ. Jenhtieg li r-rapport ikun ippreżentat lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill u jenhtieg li jkunx fih informazzjoni sensittiva.*
- (41) Filwaqt li jirrifletti l-importanza li jiġi indirizzat it-tibdil fil-klima skont l-impenji tal-Unjoni biex timplimenta l-Ftehim ta' Pariġi u l-Għanijiet tal-Iżvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti, dan il-Fond se jikkontribwixxi biex l-azzjoni klimatika tiġi integrata fil-politiki tal-Unjoni u biex tintlaħaq l-oġettiv ġenerali li jiġi ddedikat 25 % tan-nefqa tal-baġit tal-UE bħala appoġġ għall-għanijiet klimatiċi. L-azzjonijiet rilevanti jiġu identifikati waqt it-tnejn u l-implimentazzjoni tal-Fond, u vvalutati mill-ġdid fil-kuntest tal-evalwazzjoni nofsana tiegħu.
- (42) Billi l-Fond jappoġġa biss il-fażijiet tar-riċerka u tal-iżvilupp ta' prodotti u teknoloġiji tad-difiza, fil-prinċipju l-Unjoni jenhtieg ma jkollhiex sjieda jew drittijiet ta' proprjetà intellettuali (IPRs) fuq il-prodotti jew it-teknoloġiji li jirrizultaw mill-azzjonijiet iffinanzjati, dment li l-assistenza tal-Unjoni ma tkunx mogħtija permezz tal-akkwist **pubbliku**. Madankollu, għall-azzjonijiet ta' riċerka, l-Istati Membri u l-pajjiżi assoċjati interessati jenhtieg li jkunu jistgħu jużaw ir-riżultati tal-azzjonijiet iffinanzjati **biex** jieħdu sehem fl-iżvilupp kooperattiv ta' segwitu
- (43) Jenhtieg li l-appoġġ finanzjarju tal-Unjoni la jkun jaffettwa t-trasferiment ta' prodotti relatati mad-difiza fi hdan l-Unjoni skont id-Direttiva 2009/43/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹, u lanqas ma jaffettwa l-esportazzjonijiet ta' prodotti, tagħmir jew teknoloġiji. **L-esportazzjoni ta' tagħmir u teknoloġiji militari min-naħa tal-Istati Membri hija rregolata mill-Požizzjoni Komuni 944/2008/PESK.**

¹ Id-Direttiva 2009/43/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Mejju 2009 dwar l-issimplifikar tat-termini u l-kundizzjonijiet tat-trasferimenti ta' prodotti relatati mad-difiza fil-Komunità (ĠU L 146, 10.6.2009, p. 1).

- (44) L-użu ta' informazzjoni kuntestwali sensittiva, *inklużi d-data, l-gharfien espert jew l-informazzjoni ġġenerati qabel jew barra l-eżekuzzjoni tal-Fond*, jew l-aċċess minn individwi mhux awtorizzati għal riżultati ■ ġġenerati *b'rabta mal-azzjonijiet appoġġati finanzjarjament mill-Fond* jista' jkollu riperkussjonijiet negattivi fuq l-interessi tal-Unjoni Ewropea jew ta' xi wieħed jew aktar mill-Istati Membri. *It-trattament* tal-informazzjoni *sensittiva* jenhtieg ikun *għalhekk* regolat mid-dritt rilevanti ■ tal-Unjoni *jew nazzjonali*.
- (44a) *Bil-ghan li tiġi garantita s-sigurtà tal-informazzjoni klassifikata fil-livell mehtieg, jenhtieg li jkun hemm konformità mal-istandards minimi dwar is-sigurtà industrijali waqt l-iffirmar ta' ftehimiet klassifikati ta' fondi u ta' finanzjament. Għal dak il-ghan, u f'konformità mad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/444, il-Kummissjoni għandha l-obbligu li tgħaddi l-Istruzzjonijiet tas-Sigurtà tal-Programm inkluża l-Gwida għall-Klassifikazzjoni tas-Sigurtà, bħala parir lill-esperti mahtura mill-Istati Membri.*
- (45) Biex ikun possibbli li jiġu ssupplimentati jew emendati l-indikaturi tad-direzzjoni tal-impatt, meta meqjus mehtieg, il-Kummissjoni jenhtieg tingħata s-setgħa tal-adozzjoni ta' atti skont l-Artikolu 290 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea. Hu importanti b'mod partikolari li waqt il-hidma preparatorja tagħha, il-Kummissjoni twettaq konsultazzjonijiet xierqa anki fil-livell tal-esperti, u li daww il-konsultazzjonijiet isiru b'konformità mal-prinċipji stabbiliti fil-Ftehim Interistituzzjonali dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet tat-13 ta' April 2016. B'mod partikolari, biex tiġi żgurata parteċipazzjoni ugwali fit-tnejjja tal-atti delegati, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jirċievu d-dokumenti kollha fl-istess hin li jirċevuhom l-esperti tal-Istati Membri, u l-esperti tagħhom ikollhom aċċess sistematiku għall-laqgħat tal-gruppi tal-esperti tal-Kummissjoni li jkunu qed jittrattaw it-tnejjja tal-atti delegati.
- (46) Il-Kummissjoni jenhtieg tiġġestixxi l-Fond u tagħti attenzjoni xierqa lir-rekwiżiti tal-kunfidenzjalità u tas-sigurtà, b'mod partikolari l-informazzjoni klassifikata u sensittiva,

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

TITOLU I

DISPOŻIZZJONIJIET KOMUNI

APPLIKABBLI GĦAR-RIĊERKA U L-IŻVILUPP

Artikolu 1

Suġġett

Dan ir-Regolament jistabbilixxi l-Fond Ewropew għad-Difiża ("Fond"), **kif previst fl-Artikolu 1(3)(b) tar-Regolament .../.../EU [Orizzont - 2018/0224(COD)]**.

Ir-Regolament jistabbilixxi l-għanijiet tal-Fond, il-baġit għall-perjodu 2021-2027, il-forom ta' finanzjament tal-Unjoni u r-regoli dwar l-għoti ta' dan il-finanzjament.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (0) *"applikant" tfisser entità ġuridika li tressaq applikazzjoni għal appoġġ mill-Fond b'segwitu għal sejha għal proposti jew skont l-Artikolu 195(e) tar-Regolament Finanzjarju;*
- (1) *"operazzjonijiet ta' finanzjament imħallat" tfisser azzjonijiet sostnuti mill-baġit tal-UE, inkluż dawk fil-faċilitajiet ta' finanzjament imħallat skont l-Artikolu 2(6) tar-Regolament Finanzjarju, li jikkombinaw forom mhux rimborżabbli ta' appoġġ jew strumenti finanzjarji mill-baġit tal-UE ma' forma rimborżabbli ta' appoġġ mingħand istituzzjonijiet finanzjarji tal-iżvilupp jew istituzzjonijiet finanzjarji pubbliċi oħra, kif ukoll mingħand istituzzjonijiet finanzjarji kummerċjali u investituri;*
- (1a) *"ċertifikazzjoni" tfisser il-proċess li permezz tiegħu awtorità nazzjonali tiċċertifika li l-prodott, il-komponent tangibbli jew intangibbli jew t-teknoloġija relatati mad-difiża huma konformi mar-regolamenti applikabbli;*
- (1b) *"informazzjoni klassifikata" tfisser kwalunkwe informazzjoni jew materjal, fi kwalunkwe forma, li d-divulgazzjoni mhux awtorizzata tagħhom tista' tikkawża gradi differenti ta' preġudizzju għall-interessi tal-Unjoni Ewropea jew ta' wieħed jew aktar*

mill-Istati Membri, u li jkollhom marka ta' klassifikazzjoni tal-UE jew marka ta' klassifikazzjoni korrispondenti, f'konformità mal-ftehim bejn l-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea, imlaqqgħin fil-Kunsill, dwar il-protezzjoni ta' informazzjoni klassifikata skambjata fl-interessi tal-Unjoni Ewropea (2011/C 202/05);

- (1c) *"konsorzju" tfisser grupp kollaborattiv ta' applikanti jew destinatari marbuta ma' xulxin bi ftehim ta' konsorzju u kkostitwit biex iwettaq azzjoni fl-ambitu tal-Fond;*
- (1d) *"koordinatur" tfisser entità ġuridika li hija membru ta' konsorzju u li nhatret mill-membri kollha tal-konsorzju biex tkun il-punt ewlieni ta' kuntatt fir-relazzjonijiet mal-Kummissjoni;*
- (2) "kontroll" tfisser il-kapaċità li tkun eżerċitata influwenza deċiżiva fuq entità ġuridika b'mod dirett jew indirett permezz ta' entità ġuridika intermedja waħda jew aktar;
- (3) "azzjoni ta' żvilupp" tfisser kwalunkwe azzjoni li tikkonsisti ■ minn attivitajiet orjentati lejn id-difiża *principament* fil-fażi tal-iżvilupp, li tkopri prodotti u teknoloġiji ġodda u l-modernizzazzjoni ta' dawk eżistenti, għajr il-produzzjoni jew l-użu tal-armi;
- (4) "teknoloġija rivoluzzjonarja għad-difiża" tfisser teknoloġija *li għib bidla radikali, pereżempju teknoloġija msahha jew kompletament ġdida, li kapaċi tohloq bidla fil-paradigma fil-kunċett u fit-tmexxija* tal-affarijiet tad-difiża *inkluż permezz tas-sostituzzjoni tat-teknoloġiji tad-difiża eżistenti jew billi dawn jitrendu obsoleti;*
- (5) "strutturi ta' ġestjoni eżekuttiva" tfisser *corp ta' entità ġuridika mahtur* skont id-dritt nazzjonali, *u li, jekk applikabbli, jirrapporta lill-uffiċjal kap eżekuttiv, li jkollu s-setgħa jistabbilixxi* l-istrategija, l-għanijiet u d-direzzjoni ġenerali tal-entità ġuridika, u li *jissorvelja u jimmonitorja* t-teħid ta' deċiżjonijiet tal-livell manigerjali;
- (5a) *"informazzjoni ġdida" tfisser id-data, l-gharfien espert jew l-informazzjoni gġenerata waqt l-eżekuzzjoni tal-Fond, tkun xi tkun il-forma jew in-natura tagħha;*
- (6) "entità ġuridika" tfisser kwalunkwe persuna ■ ġuridika maħluqa u rikonoxxuta bħala tali skont id-dritt nazzjonali, id-dritt tal-Unjoni jew id-dritt internazzjonali, li jkollha personalità ġuridika u li tista', meta taġixxi fisimha, teżerċita drittijiet u tkun soġġetta għal obbligi, jew l-entità mingħajr personalità ġuridika skont l-Artikolu ■ 197(2)(c) ■ tar-Regolament Finanzjarju;

- (7) "kumpanija b'kapitalizzazzjoni medja" tfisser ***impriża li mhijiex SME*** u li jkollha għadd ta' impjegati sa 3 000 impjegat, fejn l-għadd ta' persunal jiġi kkalkolat skont l-Artikoli 3 ***sa*** 6 ■ tal-Anness ***tar-Rakkomandazzjoni 2003/361/KE tal-Kummissjoni¹***;
- (8) "akkwist pubbliku prekummerċjali" tfisser l-akkwist ta' servizzi ta' riċerka u ta' żvilupp li jinvolvu l-qsim tar-riskji u l-benefiċċji skont il-kundizzjonijiet tas-suq, u l-iżvilupp kompetittiv f'fazzijiet, fejn hemm separazzjoni ċara tas-servizzi ta' riċerka u ta' żvilupp akkwistati mill-fażi ta' kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti finali;
- (9) "maniger ta' proġett" tfisser kwalunkwe awtorità aġġudikatriċi stabbilita fi Stat Membru jew fpajjiż assoċjat, ***inkarigata*** minn Stat Membru jew pajjiż assoċjat jew minn grupp ta' Stati Membri ■ jew pajjiżi assoċjati biex timmaniġġa proġetti multinazzjonali ta' armamenti b'mod permanenti jew fuq bażi *ad hoc*;
- (9a) ***"kwalifikazzjoni" tfisser il-proċess kollu biex jintwera li d-disinn ta' prodott, komponent tangibbli jew intangibbli jew teknoloġija relatati mad-difiża jissodisfaw ir-rekwiżiti speċifikati, billi jiġu fornuti provi oġġettivi li juru li jkunu ġew issodisfati r-rekwiżiti partikolari ta' disinn;***
- (10) "destinatarju" tfisser kwalunkwe entità ġuridika ***li magħha ġie ffirmat kuntratt għal forma ta' finanzjament jew li lilha ġiet notifikata deċiżjoni dwar forma ta' finanzjament;***
- (11) "azzjoni ta' riċerka" tfisser kwalunkwe azzjoni li tikkonsisti ***prinċipalment*** minn attivitajiet ta' riċerka, ***b'mod partikolari r-riċerka applikata u, fejn meħtieġ, ir-riċerka fundamentali, bil-ghan li jinkiseb għarfien ġdid u*** ċċentrati esklużivament fuq l-applikazzjonijiet tad-difiża;
- (12) "riżultati" tfisser kwalunkwe effett tangibbli jew intangibbli tal-azzjoni, bħal data, għarfien espert jew informazzjoni, tkun xi tkun il-forma jew in-natura tiegħu, sew jekk jista' jithares jew le, kif ukoll kwalunkwe dritt marbut miegħu, inkluż drittijiet ta' proprjetà intellettuali;
- (12a) ***"informazzjoni sensittiva" tfisser informazzjoni u data, inkluża informazzjoni klassifikata, li jridu jkunu protetti minn aċċess jew divulgazzjoni mhux awtorizzati***

minhabba l-obbligi stabbiliti fid-dritt nazzjonali jew tal-Unjoni jew sabiex tithares il-privatezza jew is-sigurtà ta' individwu jew organizzazzjoni;

- (12b) *"impriži żgħar u ta' daqs medju" jew "SMEs" tfisser impriži żgħar u ta' daqs medju kif definit fir-Rakkomandazzjoni 2003/361/KE tal-Kummissjoni;*
- (13) "rapport speċjali" tfisser dokument speċifiku relatata ma' azzjoni ta' riċerka li jiġbor fil-qosor ir-riżultati tagħha, billi jagħti informazzjoni estensiva fuq il-prinċipji bażiċi, l-għanijiet, l-eżiti reali, il-proprjetajiet bażiċi, it-testijiet imwettqa, il-benefiċċji potenzjali, l-applikazzjonijiet tad-difiża potenzjali u l-perkors ta' sfruttament mistenni tar-riċerka ***ghal finijiet ta' żvilupp, inkluża l-informazzjoni dwar is-sjeda tad-drittijiet ta' proprjetà intellettuali mingħajr ma tkun meħtieġa l-inklużjoni ta' informazzjoni dwar tali drittijiet;***
- (14) "prototip tas-sistema" tfisser mudell ta' prodott jew ta' teknoloġija li jista' juri l-prestazzjoni f'ambjent operazzjonali;
- (15) "pajjiż terz" tfisser pajjiż li mhuwiex membru tal-Unjoni;
- (16) "pajjiż terz mhux assoċjat" tfisser pajjiż terz li mhux pajjiż assoċjat skont l-Artikolu 5;
- (17) "entità ta' pajjiż terz mhux assoċjat" tfisser entità ġuridika stabbilita f'pajjiż terz mhux assoċjat jew, ***jekk stabbilita fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat,*** li jkollha l-istrutturi ta' ġestjoni eżekuttiva tagħha f'pajjiż terz mhux assoċjat.

Artikolu 3

Għanijiet tal-Fond

1. L-għan ġenerali tal-Fond hu li jrawwem il-kompetittività, l-effiċjenza u l-kapaċità tal-innovazzjoni ***tal-baži industrijali u teknoloġika Ewropea*** tad-difiża ***fl-Unjoni kollha, u dan jikkontribwixxi għall-awtonomija strateġika tal-Unjoni u għal-libertà ta' azzjoni tagħha,*** billi jappoġġa azzjonijiet kollaborattivi u kooperazzjoni transfruntiera bejn

entitajiet ġuridiċi mal-Unjoni kollha, ***b'mod partikolari*** l-SMEs u l-kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja, kif ukoll ***billi jsahha u jtejjeb il-flessibbiltà tal-katini tal-provvista u tal-katini tal-valur tad-difiża, u jkabbar il-kooperazzjoni transfruntiera bejn l-entitajiet ġuridiċi u*** jrawwem sfruttament aħjar tal-potenzjal industrijali tal-innovazzjoni, tar-riċerka u tal-iżvilupp teknoloġiku, f'kull stadju taċ-ċiklu tal-ħajja industrijali ***tal-prodotti u tat-teknoloġiji tad-difiża.*** ■

2. Il-Fond għandu jkollu dawn l-għanijiet speċifiċi li ġejjin:

- (a) jappoġġa ***r-riċerka kollaborattiva*** li ***tista' tixpruna*** b'mod sinifikanti l-prestazzjoni tal-kapaċitajiet futuri ***fl-Unjoni kollha***, halli tiġi massimizzata l-innovazzjoni u jiġu introdotti prodotti u teknoloġiji godda tad-difiża, inkluż dawk rivoluzzjonarji ***u l-użu aktar effiċjenti tal-ispiża għar-riċerka fil-qasam tad-difiża fl-Unjoni;***
- (b) jappoġġa ***l-iżvilupp kollaborattiv*** ta' prodotti u teknoloġiji tad-difiża ■ , b'hekk jikkontribwixxi biex tiżdied l-effiċjenza fin-nefqa fuq id-difiża fl-Unjoni, jinkisbu ekonomiji ta' skala akbar, jonqos ir-riskju ta' duplikazzjoni bla bżonn u b'hekk ***jigi incentivat it-tixrid fis-suq ta' prodotti u teknoloġiji Ewropej, u*** tonqos il-frammentazzjoni tal-prodotti u tat-teknoloġiji tad-difiża fl-Unjoni kollha. Fl-aħħar mill-aħħar, il-Fond iwassal għal ***żieda fl-istandardizzazzjoni tas-sistemi ta' difiża u għal*** aktar interoperabbiltà bejn il-kapaċitajiet tal-Istati Membri.

Din il-kooperazzjoni għandha tkun konsistenti mal-prijoritajiet tal-kapaċità tad-difiża miftiehma mill-Istati Membri fil-qafas tal-Politika Esera u ta' Sigurtà Komuni u b'mod partikolari fil-kuntest tal-Pjan ta' Żvilupp tal-Kapaċitajiet.

F'dan ir-rigward, il-prijoritajiet reġjonali u internazzjonali, meta jservu l-interessi tas-sigurtà u tad-difiża tal-Unjoni kif determinat skont il-Politika Esera u ta' Sigurtà Komuni, u b'kont mehud tal-hteġa li tiġi evitata d-duplikazzjoni bla bżonn, jistghu wkoll jitqiesu, jekk ikun il-każ, kull meta ma jeskludux il-possibbiltà tal-partecipazzjoni ta' kwalunkwe Stat Membru jew pajjiż assoċjat.

Artikolu 4

Bagit

1. ***F'konformità mal-Artikolu 9(1) tar-Regolament .../.../UE***, il-pakkett finanzjarju għall-implimentazzjoni tal-Fond Ewropew għad-Difiża għall-perjodu 2021–2027 għandu jkun **EUR 11 453 260 000 fi prezzijiet tal-2018 u EUR 13 000 000 000** fi prezzijiet kurrenti.
2. Id-distribuzzjoni tal-ammont imsemmi fil-paragrafu 1 għandha tkun:
 - (a) **EUR 3 612 182 000 fi prezzijiet tal-2018** (EUR 4 100 000 000 għall-azzjonijiet ta' riċerka;
 - (b) **EUR 7 841 078 000 fi prezzijiet tal-2018** (EUR 8 900 000 000 **fi prezzijiet kurrenti**) għall-azzjonijiet ta' żvilupp.
- 2a. ***Sabiex tilqa' ghaċ-ċirkostanzi imprevisti jew għall-iżviluppi u għall-bżonnijiet il-ġodda, il-Kummissjoni tista' talloka mill-ġdid l-ammonti bejn l-allokazzjonijiet għall-azzjonijiet ta' riċerka u għall-azzjonijiet ta' żvilupp imsemmijin fil-paragrafu 2 sa massimu ta' 20 %.***
3. L-ammont imsemmi fil-paragrafu 1 jista' jintuża għal assistenza teknika u amministrattiva għall-implimentazzjoni tal-Fond, bħall-attivitàjiet ta' thejjija, monitoraġġ, kontroll, awditjar evalwazzjoni, inkluzi sistemi tat-teknoloġija tal-informazzjoni tal-kumpaniji.
4. ***Tal-anqas 4 % u sa 8 %*** tal-pakkett finanzjarju msemmi fil-paragrafu 1 ***għandu jiġi allokati għas-sejhiet għal proposti jew għoti ta' finanzjamenti bħala appoġġ għat-teknoloġiji*** rivoluzzjonarji fil-qasam tad-difiża.

Artikolu 5

Pajjiżi assoċjati

Il-Fond għandu jkun miftuħ għall-membri tal-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kummerċ Hieles (EFTA) li huma membri fiż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE), skont il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Ftehim taż-ŻEE; ***Kwalunkwe kontribuzzjoni finanzjarja għall-Fond f'konformità ma' dan l-Artikolu għandha tikkostitwixxi dhul assenjat skont l-Artikolu [21(5)] tar-Regolament Finanzjarju.***

Artikolu 6

Appoġġ għat-teknoloġiji rivoluzzjonarji fil-qasam tad-difiża

1. Il-Kummissjoni għandha tagħti finanzjament *wara* konsultazzjonijiet miftuħa u pubbliċi dwar *it-teknoloġiji ċċentrati fuq l-applikazzjonijiet b'potenzjal rivoluzzjonarju fil-qasam tad-difiża, fl-oqsma* ta' intervent fil-programmi ta' hidma.
2. *Il-programmi ta' hidma għandhom jistabbilixxu* l-aktar forma xierqa ta' finanzjament biex tiffinanzja *dawn it-teknoloġiji rivoluzzjonarji fil-qasam tad-difiża*.

Artikolu 7

Etika

1. L-azzjonijiet *implimentati* permezz tal-Fond għandhom ikunu konformi *mad-dritt nazzjonali, tal-Unjoni u internazzjonali rilevanti, inkluża l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea. Dawn l-azzjonijiet għandhom ikunu wkoll konformi* mal-prinċipji etiċi *stabbiliti wkoll fid-dritt* nazzjonali, tal-Unjoni u internazzjonali rilevanti.
2. *Qabel l-iffirmar tal-ftehim ta' finanzjament*, il-proposti għandhom jiġu eżaminati *mill-Kummissjoni, abbażi ta' awtovalutazzjoni ta' natura etika mhejjija mill-konsorzju*, biex jiġu identifikati dawk l-azzjonijiet li jqajmu kwistjonijiet etiċi ■ serji *inkluż fir-rigward tal-kundizzjonijiet ta' implimentazzjoni u, jekk ikun il-każ, jitressqu għal* valutazzjoni etika.

L-eżami u l-valutazzjonijiet etiċi għandha tagħmilhom il-Kummissjoni, bl-għajnuna ta' esperti *indipendenti li ġejjin minn diversi kuntesti li għandhom b'mod partikolari għarfien expert rikonoxxut* fl-etika tad-difiża.

Il-kundizzjonijiet għall-implimentazzjoni ta' attivitajiet bi problemi etikament sensittivi għandhom ikunu speċifikati fil-ftehim ta' finanzjament.

Il-Kummissjoni għandha kemm jista' jkun tiżgura t-trasparenza tal-proċeduri etika *u għandha tirrapporta dwar dan fil-qafas tal-obbligi tagħha fl-ambitu tal-Artikoli 32. L-esperti għandhom ikunu ċittadini tal-akbar numru possibbli ta' Stati Membri.*

3. L-entitajiet li jieħdu sehem fl-azzjoni għandhom jiksibu l-approvazzjonijiet *rilevanti* kollha jew dokumenti obligatorji oħra *mehtieġa mill-kumitati* etiċi lokali *jew* nazzjonali rilevanti jew mingħand korpi oħrajn bħall-awtoritajiet tal-protezzjoni tad-data, qabel ma

jindew l-attivitajiet rilevanti. Dawn id-dokumenti għandhom jinżammu f'fajl u jingħataw lill-Kummissjoni *fuq talba*.

5. *Il-proposti* li mhumiex aċċettabli etikament *għandhom* jiġu miċħuda .

Artikolu 8

Implimentazzjoni u forom ta' finanzjament tal-UE

1. Il-Fond għandu jiġi implimentat f'reġim ta' ġestjoni diretta skont ir-Regolament Finanzjarju.
 - 1a. *B'deroga għall-paragrafu 1, f'każijiet ġustifikati, jistghu jiġu implimentati azzjonijiet speċifiċi f'reġim ta' ġestjoni indiretta min-naha tal-korpi msemmijin fl-Artikolu 62(1)(c) tar-Regolament Finanzjarju. Dan ma jistax jikkonċerna l-proċedura tal-għażla u tal-ghoti msemmija fl-Artikolu 12.*
2. Il-Fond jista' jipprovdi finanzjament *f'konformità mar-Regolament* Finanzjarju, *permezz ta'* għotjiet, premji u l-akkwist, *u fejn ikun il-każ minhabba l-ispeċifikitajiet tal-azzjoni*, strumenti finanzjarji fi hdan l-operazzjonijiet ta' finanzjament imħallat.
 - 2a. *L-operazzjonijiet ta' finanzjament imħallat għandhom ikunu implimentati skont it-Titolu X tar-Regolament Finanzjarju u r-Regolament InvestEU.*
 - 2b. *L-istrumenti finanzjarji għandhom ikunu rigorożament diretti lejn id-destinatarji biss.*

1.

2.

Artikolu 10

1. *Id-destinatarji u s-sottokuntratturi ■ involuti fl-azzjoni b'appoġġ finanzjarju mill-Fond għandhom ■ ikunu stabbiliti fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat ■ .*
- 1a. *L-infrastruttura, il-faċilitajiet, l-assi u r-riżorsi tad-destinatarji u s-sottokuntratturi involuti f'azzjoni li jintużaw għall-finijiet tal-azzjonijiet b'appoġġ finanzjarju mill-Fond għandhom ikunu jinsabu fit-territorju ta' Stat Membru jew ta' pajjiż assoċjat għad-durata kollha ta' azzjoni, u l-istrutturi maniġerjali eżekuttivi tagħhom għandhom ikunu stabbiliti fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat.*
- 1b. *Għall-fini ta' azzjoni b'appoġġ finanzjarju mill-Fond, id-destinatarji u s-sottokuntratturi involuti f'azzjoni ma għandhomx ikunu soġġetti għal kontroll minn pajjiż terz mhux assoċjat jew minn entità ta' pajjiż terz mhux assoċjat.*
2. B'deroga *mill-paragrafu 1b ta' dan l-Artikolu, entità ġuridika* stabbilita fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat u kkontrollata minn pajjiż terz mhux assoċjat jew minn entità ta' pajjiż terz mhux assoċjat *għandha tkun eligibbli bhala destinatarju jew sottokuntrattur involut f'azzjoni biss jekk isiru disponibbli għall-Kummissjoni garanziji approvati mill-Istat Membru jew il-pajjiż assoċjat li fih tkun stabbilita f'konformità mal-proċeduri nazzjonali tiegħu. Dawk il-garanziji jistgħu jirreferu għall-istruttura maniġerjali eżekuttiva tal-entità ġuridika stabbilita fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat. Jekk jitqies adatt mill-Istat Membru jew mill-pajjiż assoċjat li fih tkun stabbilita l-entità ġuridika, dawk il-garanziji jistgħu jirreferu wkoll għal drittijiet governattivi speċifiċi fil-kontroll eżerċitat fuq l-entità ġuridika.*

Il-garanziji għandhom jipprovdu assigurazzjonijiet li l-involvement f'azzjoni ta' tali entità ġuridika ma jmurx kontra l-interessi ta' sigurtà u difiża tal-Unjoni u l-Istati Membri tagħha kif stabbilit fil-qafas tal-Politika Eterra u ta' Sigurtà Komuni skont it-Titolu V tat-TUE, jew l-ghanijiet stipulati fl-Artikolu 3. Il-garanziji għandhom jikkonformaw ukoll mad-dispożizzjonijiet tal-Artikoli 22 u 25. Il-garanziji għandhom b'mod partikolari jissostanzjaw li, għall-finijiet tal-azzjoni, hemm fis-seħh miżuri biex ikun żgurat li:

 - (a) ■ kontroll fuq *l-entità ġuridika* tal-applikant *ma jkunx* eżerċitat b'mod li jillimita *jew jirrestringi* l-abbiltà tagħhom sabiex iwettqu l-azzjoni *u jiksbu riżultati, li jimponu restrizzjonijiet dwar l-infrastruttura, il-faċilitajiet, l-assi, ir-riżorsi, il-proprjetà*

intellettwali jew l-gharfien espert tagħhom meħtieġa għall-finijiet tal-azzjoni, jew li jimminaw il-kapaċitajiet u l-istandards tagħhom neċessarji għat-tweġiq tal-azzjoni;

- (b) *■ aċċess minn pajjiżi terzi mhux assoċjati jew minn entità ta' pajjiżi terzi mhux assoċjati għal informazzjoni sensittiva ■ relatata mal-azzjoni ■ jkun evitat; u l-impjegati jew persuni oħra involuti fl-azzjoni ■ jkollhom approvazzjoni tas-sigurtà nazzjonali maħruġa minn Stat Membru jew minn pajjiż assoċjat, fejn din tkun meħtieġa;*
- (c) *is-sjeda tal-proprjetà intellettwali li ġejja mill-azzjoni u r-risultati tal-azzjoni jibqgħu fi hdan id-destinatarji waqt u wara t-tlestija tal-azzjoni, ma jkunux soġġetti għal kontroll jew restrizzjoni minn pajjiżi terzi mhux assoċjati jew minn entità ta' pajjiżi terzi mhux assoċjati, u ma jiġux esportati 'l barra mill-Unjoni jew 'il barra minn pajjiżi assoċjati, u lanqas ma jingħata aċċess lilhom minn barra l-Unjoni jew minn barra pajjiżi assoċjati, mingħajr l-approvazzjoni tal-Istati Membri jew il-pajjiżi assoċjati li fih hi stabbilita l-entità ġuridika u f'konformità mal-ghanijiet stipulati fl-Artikolu 3.*

Jekk jitqies adatt mill-Istat Membru jew mill-pajjiżi assoċjati li fih tkun stabbilita l-entità ġuridika, jistgħu jkunu pprovduti garanziji addizzjonali.

Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-kumitat imsemmi fl-Artikolu 28 bi kwalunkwe entità ġuridika li titqies eliġibbli f'konformità ma' dan il-paragrafu.

I

4. *Fejn ma jkunx hemm sostituti kompetittivi diġà disponibbli fl-Unjoni jew f'pajjiżi assoċjati, id-destinatarji u s-sottokuntratturi involuti fl-azzjoni jistgħu jużaw l-assi, l-infrastruttura, il-faċilitajiet u r-risorsi tagħhom li jinsabu jew li jinżammu barra mit-territorju tal-Istati Membri tal-Unjoni jew il-pajjiżi assoċjati dment li dak l-użu ma jmurx kontra l-interessi ta' sigurtà u difiża tal-Unjoni u l-Istati Membri tagħha, ikun konsistenti mal-ghanijiet stabbiliti fl-Artikolu 3 u konformi għalkollox mal-Artikoli 22 u 25. L-ispejjeż relatati ma' daww l-attivitajiet ma għandhomx ikunu eliġibbli għal appoġġ finanzjarju mill-Fond.*
- 4a. *Meta jwettqu azzjoni eliġibbli, id-destinatarji u s-sottokuntratturi involuti fl-azzjoni jistgħu wkoll jikkooperaw ma' entitajiet ġuridiċi stabbiliti barra mit-territorju tal-Istati*

Membri jew ta' pajjiżi assoċjati, jew ikkontrollati minn pajjiż terz mhux assoċjat jew minn entità ta' pajjiż terz mhux assoċjat, inkluż billi jużaw l-assi, l-infrastruttura, il-faċilitajiet u r-riżorsi ta' tali entitajiet ġuridiċi, dment li dan ma jmurx kontra l-interessi ta' sigurtà u ta' difiża tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha. Tali kooperazzjoni għandha tkun konsistenti mal-għanijiet stipulati fl-Artikolu 3 u għandha tkun għalkollox konformi mal-Artikoli 22 u 25.

Ma għandu jkun hemm ebda aċċess mhux awtorizzat minn pajjiż terz mhux assoċjat jew minn entità oħra ta' pajjiż terz mhux assoċjat għal informazzjoni klassifikata relatata mat-twettiq tal-azzjoni u għandhom jiġu evitati effetti negattivi potenzjali fuq is-sigurtà tal-provvista tal-inputs kritiċi għall-azzjoni.

L-ispejjeż marbuta ma' dawk l-attivitajiet ma għandhomx ikunu eliġibbli għal appoġġ mill-Fond.

6. L-applikanti għandhom jipprovdu l-informazzjoni rilevanti kollha meħtieġa għall-valutazzjoni tal-kriterji ta' eliġibbiltà. *Fil-każ ta' bidla waqt it-twettiq ta' azzjoni li tista' titfa' dubju fuq l-issodisfar tal-kriterji ta' eliġibbiltà, l-entità ġuridika rilevanti għandha tinforma lill-Kummissjoni, li għandha tivvaluta jekk dawn il-kriterji u l-kundizzjonijiet ta' eliġibbiltà għadhomx issodisfati u għandha tindirizza l-impatt potenzjali fuq il-finanzjament tal-azzjoni.*
- 7.
- 8.
9. Għall-fini ta' dan l-Artikolu, is-sottokuntratturi *involuti f'azzjoni appoġġata mill-Fond tirreferi* għal sottokuntratturi b'relazzjoni kuntrattwali diretta ma' *destinatarju*, sottokuntratturi oħra li għalihom huwa allokat mill-anqas 10 % tal-ispiza eliġibbli totali tal-azzjoni, u sottokuntratturi li jistgħu jeħtieġu aċċess għal informazzjoni klassifikata sabiex iwettqu l-azzjoni, *u li mhumex membri tal-konsorzju.*

Artikolu 11

Azzjonijiet eliġibbli

1. Għall-finanzjament għandhom ikunu eligibbli biss azzjonijiet li jimplimentaw l-għanijiet imsemmija fl-Artikolu 3.
2. Il-Fond għandu jagħti appoġġ lill-azzjonijiet li jkopru prodotti u teknoloġiji godda **tad-difiża** kif ukoll it-titjib tal-prodotti u tat-teknoloġiji eżistenti **dment li** l-użu ta' informazzjoni li kienet teżisti qabel mehtieġa **ghat-twettiq tal-azzjonijiet** għall-modernizzazzjoni ma tkunx soġġetta għal restrizzjoni minn **pajjiż terz** mhux assoċjat jew minn **entità** ta' pajjiż terz mhux assoċjat, **direttament, jew indirettament permezz ta' intrapriża intermedjarja waħda jew aktar, b'tali mod li ma tistax tittiehed azzjoni**.
3. Azzjoni eligibbli għandha tkun relatata ma' waħda jew aktar **mill-attivitàjiet** li ġejjin:
 - (a) l-attivitàjiet immirati biex joħolqu, jirfdu u jtejbu għarfien, **prodotti u teknoloġiji inklużi teknoloġiji rivoluzzjonarji**, li jistgħu jhallu effetti sinifikanti fil-qasam tad-difiża;
 - (b) l-attivitàjiet immirati biex iżidu l-interoperabbiltà u r-reżiljenza, inkluż il-produzzjoni u l-qsim siguri tad-data, **biex** tinkiseb ħakma ta' teknoloġiji kritiċi tad-difiża, **biex** tissahħaħ is-sigurtà tal-provvista u **biex** ikun jista' jsir sfruttament effettiv tar-riżultati għal prodotti u teknoloġiji tad-difiża;
 - (c) l-istudji, bħal studji ta' fattibbiltà li jeżaminaw il-fattibbiltà ta' **teknoloġiji, prodotti, proċessi, servizzi, soluzzjonijiet**, godda jew imtejba ;
 - (d) id-disinn ta' prodott, komponent tangibbli jew intangibbli, jew teknoloġija tad-difiża kif ukoll id-definizzjoni tal-ispeċifikazzjonijiet tekniċi li skonthom ikun ġie żviluppat dan id-disinn u li jistgħu jinkludu testijiet parzjali għal tnaqqis tar-riskju f'ambjent industrijali jew rappreżentattiv;
 - (e) l-iżvilupp ta' mudell ta' prodott, komponent tangibbli jew intangibbli, jew teknoloġija tad-difiża, li jkunu jistgħu juru l-prestazzjoni tal-element waqt li jkun qed jithaddem (prototip ta' sistema);
 - (f) l-ittestjar ta' prodott, komponent tangibbli jew intangibbli, jew teknoloġija tad-difiża;
 - (g) l-ikkwalifikar ta' prodott, komponent tangibbli jew intangibbli, jew teknoloġija tad-difiża ;

- (h) iċ-ċertifikazzjoni ta' prodott, komponent tangibbli jew intangibbli, jew teknoloġija tad-difiża ;
- (i) l-iżvilupp ta' teknoloġiji jew assi li jżidu l-effiċjenza tul iċ-ċiklu tal-ħajja ta' prodotti u teknoloġiji tad-difiża.

■

4. ■ L-azzjoni għandha titwettaq bil-kooperazzjoni *fi hdan konsorzju* ta' mill-inqas tliet entitajiet ġuridiċi li jkunu stabbiliti f'mill-anqas tliet Stati Membri ■ jew pajjiżi assoċjati differenti. Tul l-implimentazzjoni kollha tal-azzjoni, mill-inqas ■ żewġ Stati Membri ■ jew pajjiżi assoċjati differenti ma għandhomx ikunu kkontrollati■, direttament jew indirettament, mill-istess entità jew ma għandhomx ikunu jikkontrollaw lil xulxin.
5. Il-paragrafu 4 m'għandux japplika għal *azzjoni relatata* ma' teknoloġiji *rivoluzzjonarji* għad-difiża jew *għal azzjonijiet* imsemmija fil-punt (c) ■ tal-paragrafu 3■ .
6. L-azzjonijiet għall-iżvilupp ta' prodotti u teknoloġiji li l-użu, l-iżvilupp jew il-produzzjoni tagħhom hu pprojbit mil-liġi internazzjonali applikabbli, ma għandhomx ikunu eliġibbli.

Anki l-azzjonijiet għall-iżvilupp ta' armi awtonomi letali mingħajr il-possibbiltà ta' kontroll uman sinifikattiv fuq id-deċiżjonijiet dwar l-ghażla u l-ingaġġ meta jsiru attakki kontra l-bnedmin ma għandhomx ikunu wkoll eliġibbli għall-appoġġ finanzjarju mill-Fond, mingħajr preġudizzju għall-possibbiltà ta' finanzjament ta' azzjonijiet għall-iżvilupp ta' sistema ta' twissija bikrija u kontromiżuri għal finijiet difensivi.

■

■

Artikolu 12

Il-proċedura tal-ghażla u tal-ghoti

1. *Il-finanzjament mill-Unjoni għandu jingħata wara sejhiet kompetittivi għal proposti mahruġa f'konformità mar-Regolament Finanzjarju. F'ċerti ċirkostanzi debitament iġġustifikati u eċċezzjonali, il-finanzjament tal-Unjoni jista' jingħata wkoll skont l-Artikolu ■ 195(e)■ tar-Regolament Finanzjarju.*

- 2a. Għall-ghoti ta' finanzjament , il-Kummissjoni għandha tagħxi permezz ta' atti ta' implimentazzjoni adottati f'konformità mal-proċedura msemmija fil-paragrafu 2 tal-Artikolu 28.

Artikolu 13

Kriterji tal-ghoti

Kull proposta għandha tiġi vvalutata skont dawn il-kriterji li ġejjin:

- (a) il-kontribut għall-eċċellenza jew il-potenzjal rivoluzzjonarju fil-qasam tad-difiża b'mod partikolari billi jintwera li r-riżultati mistennija tal-azzjoni proposta jipprezentaw vantaġġi sinifikanti fuq il-prodotti jew it-teknoloġiji ***tad-difiża*** eżistenti;
- (b) il-kontribut għall-innovazzjoni u l-iżvilupp teknoloġiku tal-industrija Ewropea tad-difiża, b'mod partikolari billi jintwera li l-azzjoni proposta tinkludi kunċetti u approċċi innovattivi jew godda, titjib teknoloġiku għid promettenti għall-futur jew l-applikazzjoni ta' teknoloġiji jew kunċetti li qatt qabel ma jkunu ġew applikati fis-settur tad-difiża, ***filwaqt li tiġi evitata duplikazzjoni bla bżonn***;
- (c) il-kontribut għall-kompetittività tal-industrija Ewropea tad-difiża ***billi jintwera li l-azzjoni proposta hija b'mod ċar bilanċ pożittiv bejn il-kosteffiċjenza u l-effikaċja, u b'hekk jinholqu opportunitajiet godda tas-suq fl-Unjoni kollha u globalment*** u jiġi aċċellerat it-tkabbir ta' kumpanniji fl-Unjoni kollha;
- (d) il-kontribut ***għall-awtonomija ta' bażi teknoloġika u industrijali tad-difiża Ewropea, inkluż billi tiżdied in-nondipendenza fuq sorsi mhux tal-UE u tissaħħah is-sigurtà tal-provvista, u għall-interessi tas-sigurtà u tad-difiża tal-Unjoni f'konformità mal-prijoritajiet imsemmija fl-Artikolu 3*** ;

- (e) il-kontribut għall-ħolqien ta' kooperazzjoni transfruntiera ġdida bejn l-entitajiet ġuridiċi *stabbiliti fl-Istati Membri jew pajjiżi assoċjati*, b'mod partikolari għall-SMEs *u kumpannija b'kapitalizzazzjoni medja b'parteċipazzjoni sostanzjali fl-azzjoni, bħala destinatarji, sottokuntratturi jew bħala entitajiet oħra fil-katina tal-provvista u* li huma stabbiliti fi Stati Membri **■** jew f'pajjiżi assoċjati għajr dawk fejn huma stabbiliti l-entitajiet fil-konsorzju li mhumex SMEs *jew kumpanniji b'kapitalizzazzjoni medja*;
- (f) il-kwalità u l-effiċjenza tal-implimentazzjoni tal-azzjoni.

■

Artikolu 14

Rati ta' kofinanzjament

1. Il-Fond *ghandu* jiffinanzja sa 100 % tal-ispejjeż eliġibbli ta' *attività, elenkata fl-Artikolu 11(3)*, mingħajr preġudizzju *ghall-Artikolu 190 tar-Regolament Finanzjarju*.
2. B'deroga mill-paragrafu 1:
 - (a) *ghall-attivitajiet* definiti fl-Artikolu 11(3)(e), l-assistenza finanzjarja tal-Fond ma għandhiex taqbeż l-20 % tal-ispejjeż eliġibbli *tagħha*;
 - (b) *ghall-attivitajiet* definiti fl-Artikolu 11(3)(f) sa (h), l-assistenza finanzjarja tal-Fond ma għandhiex taqbeż it-80 % tal-ispejjeż eliġibbli *tagħha*.
3. Għall-azzjonijiet tal-iżvilupp, *ir-rati* ta' finanzjament għandhom jiżdiedu f'dawn il-każijiet li ġejjin:
 - (a) *attività* żviluppata fil-kuntest tal-Kooperazzjoni Strutturata Permanenti kif stabbilita bid-Deċizzjoni tal-Kunsill (PESK) 2017/2315 tal-11 ta' Diċembru 2017 tista' tibbenefika minn rata ta' finanzjament miżjuda b'10 punti perċentwali addizzjonali;
 - (b) *attività tista' tibbenefika minn* rata ta' finanzjament *miżjuda, kif imsemmi fit-tieni u t-tielet subparagrafi ta' dan il-paragrafu, fejn mill-inqas 10 % tal-ispejjeż totali eliġibbli tal-attività huma* allokatil lil SMEs stabbiliti fi Stat Membru jew f'pajjiż

assoċjat u li jipparteċipaw fl-attività bhala destinatarji jew bhala entitajiet fil-katina tal-provvista.

Ir-rata ta' finanzjament tista' tiżdied b'punti perċentwali ekwivalenti għall-perċentwal tal-ispejjeż eliġibbli totali tal-azzjoni allokata għall-SMEs stabbiliti fi Stati Membri jew f'pajjiżi assoċjati li fihom destinatarji li mhumix SMEs huma stabbiliti u li jipparteċipaw fl-attività bhala destinatarji, sottokuntratturi jew bhala entitajiet fil-katina tal-provvista, sa 5 punti perċentwali addizzjonali.

Ir-rata ta' finanzjament tista' tiżdied b'punti perċentwali ekwivalenti għad-doppju tal-perċentwali tal-ispejjeż eliġibbli totali tal-attività allokata għall-SMEs stabbiliti fi Stati Membri jew f'pajjiżi assoċjati barra minn dawk li fihom destinatarji li mhumix SMEs huma stabbiliti u li jipparteċipaw fl-attività bhala destinatarji, sottokuntratturi jew bhala entitajiet fil-katina tal-provvista;

- (c) *attività tista' tibbenefika minn rata ta' finanzjament miżjuda b'10 punti perċentwali addizzjonali, fejn mill-inqas 15 % tal-ispejjeż eliġibbli totali tal-attività jkunu allokatu għall-kumpanniji b'kapitalizzazzjoni medja stabbiliti fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat;*
- (d) iż-żieda ġenerali fir-rata ta' finanzjament ta' *attività* ma għandhiex taqbeż *it-3.5 punti* perċentwali.

L-assistenza finanzjarja tal-Unjoni pprovduta skont il-Fond, inkluż ir-rati ta' finanzjament miżjuda, ma għandhiex tkopri iktar minn 100 % tal-ispejjeż eliġibbli tal-azzjoni.

Artikolu 15

Kapaċità finanzjarja

B'deroga mill-Artikolu 198 tar-Regolament Finanzjarju:

- (a) il-kapaċità finanzjarja għandha tiġi verifikata biss għall-koordinatur u biss jekk il-finanzjament mitlub mingħand l-Unjoni jkun daqs jew iżjed minn EUR 500 000. Madankollu, jekk ikun hemm raġunijiet biex tiġi ddubitata l-kapaċità finanzjarja, il-Kummissjoni għandha tivverifika wkoll il-kapaċità finanzjarja tal-applikanti l-oħra jew tal-koordinaturi taht il-livell limitu msemmi fl-ewwel sentenza;

- (b) il-kapaċità finanzjarja ma għandhiex tiġi verifikata fir-rigward ta' entitajiet ġuridiċi li l-vijabilità tagħhom tkun garantita **mill-awtoritajiet rilevanti ta'** Stat Membru ;
- (c) jekk il-kapaċità finanzjarja hi garantita strutturalment minn entità ġuridika oħra, il-kapaċità finanzjarja ta' din tal-aħħar għandha tiġi verifikata.

Artikolu 16

Spejjeż indiretti

1. **B'deroga mill-Artikolu 181(6) tar-Regolament Finanzjarju**, l-ispejjeż eliġibbli indiretti għandhom jiġu determinati bl-applikazzjoni ta' rata fissa ta' 25 % tal-ispejjeż eliġibbli diretti totali, li ma jkunux jinkludu l-ispejjeż eliġibbli diretti **ta'** sottokuntrattar **u** l-appoġġ finanzjarju lill-partijiet terzi u kwalunkwe spiża unitarja jew somom f'daqqa li jinkludu spejjeż indiretti.
2. **Bhala alternattiva**, l-ispejjeż indiretti eliġibbli jistgħu jiġu determinati skont il-prattiki kontabilistiċi tal-ispejjeż tas-soltu **tad-destinatarji** abbażi tal-ispejjeż indiretti reali, dment li dawn il-prattiki kontabilistiċi tal-ispejjeż ikunu aċċettati mill-awtoritajiet nazzjonali **għal attivitajiet** komparabbli **fil-qasam tad-difiża** f'konformità mal-Artikolu 185 tar-Regolament Finanzjarju u kkomunikati lill-Kummissjoni.

Artikolu 17

L-użu ta' somma f'daqqa unika jew kontribuzzjoni li mhix marbuta mal-ispejjeż

1. **Fejn l-ghotja tal-Unjoni tikkofinanzja inqas minn 50 % tal-ispejjeż totali tal-azzjoni**, il-Kummissjoni tista' tuża:
 - (a) kontribuzzjoni li mhix marbuta mal-ispejjeż kif imsemmi fl-Artikolu 180(3) tar-Regolament Finanzjarju u abbażi tal-kisba tar-riżultati mkejlin b'referenza għal tappi preċedenti stabbiliti jew permezz ta' indikaturi tal-prestazzjoni; jew
 - (b) somma f'daqqa unika kif imsemmi fl-Artikolu 182 tar-Regolament Finanzjarju u abbażi tal-baġit proviżorju tal-azzjoni li diġà approvaw l-awtoritajiet nazzjonali tal-Istati Membri u l-pajjiżi assoċjati kofinanzjaturi.
2. L-ispejjeż indiretti għandhom ikunu inkluzi fis-somma f'daqqa.

Artikolu 18

Akkwist prekummerċjali

1. L-Unjoni tista' tappoġġa l-akkwist prekummerċjali billi tagħti għotja lil awtoritajiet kontraenti jew lil entitajiet kontraenti kif definit fid-Direttivi 2014/24/UE¹, 2014/25/UE² u 2009/81/KE³ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, li b'mod kongunt qed jakkwistaw servizzi tar-riċerka u l-iżvilupp fil-qasam tad-difiża ta' servizzi jew qed jikkoordinaw il-proċeduri tal-akkwist tagħhom.
2. Il-proċeduri tal-akkwist għandhom ikunu:
 - (a) konformi mad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament;
 - (b) jistgħu jawtorizzaw l-għoti ta' kuntratti multipli fi hdan l-istess proċedura (akkwisti minn diversi sorsi);
 - (c) jipprevedu l-għoti tal-kuntratti lill-offerta/i li joffru l-aqwa valur għall-flus ***filwaqt li jiżguraw nuqqas ta' kunflitt ta' interess.***

Artikolu 19

Il-Fond ta' Garanzija

Il-kontribuzzjonijiet għal mekkaniżmu ta' assigurazzjoni reċiproka jistgħu jkopru r-riskju assoċjat mal-irkupru ta' fondi dovuti minn benefiċjarji, u għandhom jitqiesu bħala garanzija biżżejjed skont ir-Regolament Finanzjarju. Għandhom japplikaw id-dispożizzjonijiet stabbiliti [fl-Artikolu X] tar-Regolament XXX [is-suċċessur tar-Regolament dwar il-Fond ta' Garanzija].

¹ Id-Direttiva 2014/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist pubbliku u li tħassar id-Direttiva 2004/18/KE (ĠU L 94, 28.03.2014, p. 65).

² Id-Direttiva 2014/25/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist minn entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi tal-ilma, l-enerġija, it-trasport u postali u li tħassar id-Direttiva 2004/17/KE (ĠU L 94, 28.03.2014, p. 243).

³ Id-Direttiva 2009/81/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009 dwar il-kkoordinazzjoni tal-proċeduri għall-għoti ta' ċerti kuntratti ta' xogħlijiet, provvisti u servizzi minn awtoritajiet jew entitajiet kontraenti fl-oqsma tad-difiża u s-sigurtà, u li temenda d-Direttiva 2004/17/KE u d-Direttiva 2004/18/KE (ĠU L 216, 20.08.2009, p. 76).

Artikolu 20

Kundizzjonijiet tal-eligibbiltà għall-akkwist u l-premijijiet

1. *L-Artikoli 10 u 11 għandhom japplikaw mutatis mutandis għall-premijijiet.*
2. *L-Artikolu 10, b'deroga mill-Artikolu 176 tar-Regolament Finanzjarju, u l-Artikolu 11, għandhom japplikaw mutatis mutandis għall-akkwist ta' studji msemmija fl-Artikolu 11(3)(c).*

I

TITOLU II

DISPOŻIZZJONIJIET SPECIFIČI APPLIKABBLI GĦAL AZZJONIJIET TA' RIČERKA

Artikolu 22

Sjieda tar-riżultati *ta' azzjonijiet ta' ričerka*

1. ***Ir-riżultati ta' azzjonijiet ta' ričerka b'appoġġ finanzjarju mill-Fond*** għandhom ikunu ***tad-destinatarji*** li jiġġenerawhom. Meta l-entitajiet ġuridiċi jiġġeneraw riżultati b'mod kongunt, u meta l-kontribut rispettiv tagħhom ma jkunx jista' jiġi aċċertat, jew ma tkunx tista' ssir separazzjoni ta' dawn ir-riżultati kongunti, l-entitajiet ġuridiċi għandu jkollhom sjieda kongunta tar-riżultati. ***Is-sidien kongunti għandhom jikkonkludu ftehim dwar l-allokazzjoni u t-termini tal-eżerċizzju ta' dik is-sjieda kongunta, f'konformità mal-obbligi tagħhom taht il-ftehim tal-ghotja.***
2. ***B'deroga mill-paragrafu 1***, jekk ***l-appoġġ*** tal-Unjoni jinghata fil-forma ta' akkwist pubbliku, ***ir-riżultati ta' azzjonijiet ta' ričerka appoġġati mill-Fond*** għandhom ikunu tal-Unjoni. L-Istati Membri u l-pajjiżi assoċjati għandu jkollhom drittijiet tal-aċċess għar-riżultati, mingħajr hlas, meta jitolbu dan ***bil-miktub***.
3. ***Ir-riżultati ta' azzjonijiet ta' ričerka b'appoġġ appoġġ finanzjarju*** mill-Fond ma għandhomx ikunu soġġetti għal ebda kontroll jew restrizzjoni minn pajjiż terz mhux assoċjat jew minn entità ta' pajjiż terz mhux assoċjat, ***direttament, jew indirettament, permezz ta' entità ġuridika intermedjarja waħda jew aktar, inkluż f'termini ta' trasferiment tat-teknoloġija.***
4. ***B'rabta mar-riżultati ġġenerati mid-destinatarji permezz ta' azzjonijiet appoġġati finanzjarjament mill-Fond u mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 8a ta' dan l-Artikolu***, il-Kummissjoni għandha tkun notifikata ***ex ante*** bi kwalunkwe trasferiment ta' sjieda ***li*** jew għoti ta' liċenzja ***eskluziva*** lil pajjiż terz mhux assoċjat jew entità ta' pajjiż terz mhux assoċjat. ***Jekk dan it-trasferiment ta' sjieda jmur kontra l-interessi tas-sigurtà u tad-difiża tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha jew kontra l-għanijiet stabbiliti fl-Artikolu 3, il-finanzjament mogħti mill-Fond għandu jiġi rimborżat.***

5. L-awtoritajiet nazzjonali tal-Istati Membri u tal-pajjiżi assoċjati għandu jkollhom drittijiet tal-aċċess għar-rapport speċjali ta' azzjoni **ta' riċerka** li rċeviet finanzjament tal-Unjoni. Dawn id-drittijiet tal-aċċess għandhom jingħataw mingħajr il-ħlas ta' royalty u jintbagħtu mill-Kummissjoni lill-Istati Membri u lill-pajjiżi assoċjati, wara li jkun żgurat li fis-seħh hemm obbligi xierqa ta' kunfidenzjalità.
6. L-awtoritajiet nazzjonali tal-Istati Membri u tal-pajjiżi assoċjati għandhom jużaw ir-rapport speċjali biss għal finijiet relatati mal-użu mill-forzi armati jew il-forzi tas-sigurtà jew tal-intelligence tagħhom, jew għal finijiet relatati mal-użu għalihom, inkluż fi ħdan il-qafas tal-programmi koperattivi tagħhom. Mingħajr ma jkun limitat għalihom, użu bħal dan għandu jinkludi l-istudju, l-evalwazzjoni, il-valutazzjoni, ir-riċerka, id-disinn ■ u l-aċċettazzjoni tal-prodotti u ċ-ċertifikazzjoni, l-operazzjoni, it-taħriġ **u** r-rimi ■ kif ukoll il-valutazzjoni u l-abbozzar ta' rekwiżiti tekniċi għall-akkwist.
7. **Id-destinatarji** għandhom jagħtu d-drittijiet ta' aċċess **għar-riżultati tal-attivitajiet ta' riċerka b'appoġġ finanzjarju mill-Fond** fuq bażi ħielsa minn royalties lill-istituzzjonijiet, il-korpi jew l-aġenziji tal-Unjoni, għall-finijiet debitament ġustifikati ta' żvilupp, implimentazzjoni u monitoraġġ tal-politiki jew tal-programmi **eżistenti** tal-Unjoni **fl-oqsma ta' kompetenza tagħha**. Dawn id-drittijiet tal-aċċess għandhom ikunu limitati għal użu mhux kummerċjali u mhux kompetittiv.
8. Fil-ftehimiet **ta' finanzjament** u fil-kuntratti tal-ġhotjiet għandhom jiġu stabbiliti dispożizzjonijiet speċifiċi dwar is-sjieda, id-drittijiet tal-aċċess u l-liċenzjar fir-rigward tal-akkwist prekummerċjali biex ikun żgurat l-użu massimu tar-riżultati u jkun evitat kull żvantagġ ingust. L-awtoritajiet kontraenti għandu jkollhom mill-inqas drittijiet tal-aċċess għar-riżultati, mingħajr il-ħlas ta' royalty, biex jużawhom għalihom stess, u għandu jkollhom id-dritt li jagħtu, jew li jitolbu lill-benefiċjarji biex jagħtu, liċenzji mhux esklużivi lil partijiet terzi biex jisfruttaw ir-riżultati b'kundizzjonijiet ġusti u raġonevoli mingħajr id-dritt ta' subliċenzjar. L-Istati Membri u l-pajjiżi assoċjati kollha għandu jkollhom aċċess għar-rapport speċjali mingħajr il-ħlas ta' royalty. Jekk kuntrattur jonqos milli jisfrutta kummerċjalment ir-riżultati tul perjodu partikolari wara l-akkwist prekummerċjali kif identifikat fil-kuntratt, dan għandu jittrasferixxi kwalunkwe sjieda tar-riżultati lill-awtoritajiet kontraenti.

- 8a. *Id-dispożizzjonijiet stabbiliti f'dan ir-Regolament ma għandhomx jaffettwaw l-esportazzjoni ta' prodotti, tagħmir jew teknoloġiji li jintegraw ir-riżultati ta' attivitajiet ta' riċerka appoġġati finanzjarjament mill-Fond, u ma għandhomx jaffettwaw id-diskrezzjoni tal-Istati Membri fir-rigward tal-politika dwar l-esportazzjoni ta' prodotti relatati mad-difiża.*
- 8b. *Kwalunkwe żewġ Stati Membri jew pajjiżi assoċjati jew aktar li, multilateralment jew fi hdan il-qafas tal-organizzazzjoni tal-Unjoni, ikunu kkonkludew b'mod kongunt kuntratt wiehed jew aktar ma' destinatarju wiehed jew aktar biex ikomplu jiżviluppaw flimkien ir-riżultati tal-attivitajiet ta' riċerka appoġġati mill-Fond, għandhom igawdu mid-drittijiet ta' aċċess għal dawk ir-riżultati li huma proprjetà ta' dawn id-destinatarji u huma mehtieġa għall-eżekuzzjoni tal-kuntratt jew il-kuntratti. Tali drittijiet ta' aċċess għandhom jingħataw hielsa minn royalties u taht kondizzjonijiet speċifiċi bil-għan li jiġi żgurat li dawk id-drittijiet jintużaw biss għall-fini tal-kuntratt jew il-kuntratti u li obbligi ta' kunfidenzjalità adatti jkunu fis-sehh.*

TITOLU III

DISPOŻIZZJONIJIET SPEĊIFIĊI APPLIKABBLI GĦAL AZZJONIJIET TA' ŻVILUPP

Artikolu 23

Kriterji addizzjonali tal-eligibbiltà *għal azzjonijiet ta' żvilupp*

1. Il-konsorzju għandu juri li l-ispejjeż *ta' attività* li mhumiex koperti mill-appoġġ tal-Unjoni ser jiġu koperti b'mezzi oħra ta' finanzjament, bħal kontribuzzjonijiet mill-Istati Membri jew il-pajjiżi assoċjati jew kofinanzjament mingħand entitajiet ġuridici.
2. *Attivitajiet* kif imsemmija fil-punt (d) tal-paragrafu 3 tal-Artikolu 11 għandhom ikunu bbażati fuq rekwiżiti armonizzati tal-kapaċitajiet maqbula b'mod kongunt *minn tal-inqas żewġ* Stati Membri jew pajjiżi assoċjati.
3. *Fir-rigward tal-attivitajiet* imsemmija fil-punti (e) sa (h) tal-paragrafu 3 tal-Artikolu 11, il-konsorzju għandu juri permezz ta' dokumenti maħruġa mill-awtoritajiet nazzjonali li:
 - (a) mill-inqas żewġ Stati Membri jew pajjiżi assoċjati beħsiebhom jakkwistaw il-prodott finali jew jużaw it-teknoloġija b'mod koordinat, inkluż *permezz* ta' akkwist kongunt *fejn applikabbli*;
 - (b) *l-attività* hija bbażata fuq speċifikazzjonijiet tekniċi komuni maqbula b'mod kongunt mill-Istati Membri jew pajjiżi assoċjati *li jkunu ser* jikkofinanzjaw l-azzjoni *jew li jkun beħsiebhom jiksibu b'mod kongunt il-prodott finali jew jużaw it-teknoloġija b'mod kongunt*.

Artikolu 24

Kriterji addizzjonali tal-ġhoti *għal azzjonijiet ta' żvilupp*

Minbarra l-kriterji tal-ġhoti msemmija fl-Artikolu 13, il-programm ta' ħidma *għandu* wkoll jikkunsidra:

- (a) il-kontribut għal zieda fl-effiċjenza tul iċ-ċiklu tal-ħajja tal-prodotti u t-teknoloġiji tad-difiża, inkluż il-kosteffikaċja u l-potenzjal għal sinerġiji fil-proċess tal-akkwist u tal-manutenzjoni u fil-proċessi tar-rimi;
- (b) *il-kontribut għal aktar integrazzjoni tal-industrija Ewropea tad-difiża fl-Unjoni kollha billi d-destinatarji juru li l-Istati Membri impenjaw ruhhom li jużaw, ikollhom pussess jew iżommu b'mod kongunt, il-prodott jew it-teknoloġija finali b'mod koordinat.*

Artikolu 25

Sjieda tar-risultati *ta' azzjonijiet ta' żvilupp*

1. L-Unjoni la għandu jkollha sjieda ta' prodotti jew teknoloġiji li jirriżultaw mill-azzjonijiet ta' żvilupp *b'appoġġ finanzjarju mill-Fond*, u lanqas ma għandu jkollha xi dritt tal-proprjetà intellettuali relatat mar-risultati ta' *dawk* l-azzjonijiet.
2. Ir-risultati tal-azzjonijiet *b'appoġġ finanzjarju* mill-Fond ma għandhomx ikunu soġġetti għal kontrolli jew restrizzjonijiet mill-pajjiżi terzi mhux assoċjati jew mill-entitajiet ta' pajjiżi terzi mhux assoċjati, direttament jew indirettament, permezz ta' entità ġuridika intermedjarja waħda jew aktar, inkluż f'termini ta' trasferiment tat-teknoloġija.
- 2a. *Dan ir-Regolament ma għandux jaffettwa d-diskrezzjoni tal-Istati Membri fir-rigward tal-politika dwar l-esportazzjoni ta' prodotti relatati mad-difiża.*
3. B'rabta mar-risultati ġġenerati mid-destinatarji *permezz ta' azzjonijiet b'appoġġ finanzjarju mill-Fond u mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 2a ta' dan l-Artikolu*, il-Kummissjoni għandha tkun notifikata *ex ante* bi kwalunkwe trasferiment ta' sjieda lil pajjiżi terzi mhux assoċjati *jew entità ta' pajjiżi terzi mhux assoċjati. Jekk* dan it-trasferiment ta' sjieda *jmur kontra* l-interessi tas-sigurtà u tad-difiża tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha jew kontra l-għanijiet stabbiliti fl-Artikolu 3, il-finanzjament mogħti mill-Fond *għandu jiġi rimborżat.*

4. **Jekk** l-assistenza tal-Unjoni tkun provduta fil-forma ta' akkwist pubbliku **ta' studju**, l-Istati Membri ■ jew il-pajjizi assoċjati għandu jkollhom id-dritt, mingħajr ħlas, għal liċenzja mhux esklużiva għall-użu **tiegħu** fuq talba bil-miktub tagħhom.

■

TITOLU IV

GOVERNANZA, MONITORAĠĠ, EVALWAZZJONI U KONTROLL

Artikolu 27

Programmi ta' ħidma

1. Il-Fond għandu jiġi implimentat permezz ta' programmi ta' ħidma annwali ■ stabbiliti skont l-Artikolu 110 tar-Regolament Finanzjarju. Il-programmi ta' ħidma għandhom jistabbilixxu, meta applikabbli, l-ammont ġenerali riżervat għall-operazzjonijiet ta' taħlit.
Il-programmi ta' ħidma għandhom jistabbilixxu l-baġit ġenerali li jkun għall-benefiċċju tal-partekipazzjoni transfruntiera tal-SMEs.
2. Il-Kummissjoni għandha tadotta l-programmi ta' ħidma permezz ta' atti ta' implimentazzjoni skont il-proċedura ta' eżami msemmija fil-paragrafu 2 tal-Artikolu 28.
3. ***Il-programmi ta' ħidma għandhom jistabbilixxu fid-dettall it-temi tar-riċerka u l-kategoriji tal-azzjonijiet li jridu jingħataw appoġġ finanzjarju mill-Fond. Dawk il-kategoriji għandhom ikunu konformi mal-prijoritajiet tad-difiża msemmija fl-Artikolu 3.***

Bl-eċċezzjoni tal-parti tal-programm ta' ħidma ddedikata għal teknoloġiji rivoluzzjonarji għall-applikazzjonijiet tad-difiża, dawk is-suġġetti u l-kategoriji ta' azzjonijiet ta' riċerka għandhom ikopru l-prodotti u t-teknoloġiji fl-oqsma ta':
 - (a) *it-thejjija, il-protezzjoni, l-introduzzjoni u s-sostenibbiltà;*
 - (b) *il-ġestjoni u s-superjorità ta' informazzjoni u l-kmand, il-kontroll, il-komunikazzjoni, il-kompjuters, l-intelligence, is-sorveljanza, ir-rikonjizzjoni (C4ISR), iċ-ċiberdifiża u iċ-ċibersigurtà; u*
 - (c) *l-involviment u l-effetturi.*

4. *Il-programmi ta' hidma għandu jkun fihom, fejn xieraq, rekwiżiti funzjonali u jispeċifikaw il-forma ta' finanzjament tal-UE f'konformità mal-Artikolu 8, filwaqt li ma jwaqqfux il-kompetizzjoni fil-livell ta' sejhiet għal proposti.*

It-transizzjoni tar-riżultati tal-azzjonijiet ta' riċerka li juru valur miżjud li diġà għandhom appoġġ finanzjarju mill-Fond fil-fażi ta' żvilupp jistgħu jiġu kkunsidrati wkoll fil-programmi ta' hidma.

Artikolu 28

Kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita minn kumitat skont it-tifsira tar-Regolament (UE) Nru 182/2011. L-Aġenzija Ewropea għad-Difiża għandha tiġi mistiedna bħala osservatur biex tagħti l-fehmiet u l-għarfien espert tagħha. Is-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna għandu jiġi mistieden ukoll biex jassisti.

Il-kumitat għandu wkoll jiltaqa' f'konfigurazzjonijiet speċjali, inkluż sabiex jiġu diskussi aspetti tad-difiża u s-sigurtà, relatati ma' azzjonijiet taht il-Fond.

2. Meta ssir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Fejn il-kumitat ma jagħti l-ebda opinjoni, il-Kummissjoni ma għandhiex tadotta l-abbozz tal-att ta' implimentazzjoni u għandu japplika t-tielet subparagrafu tal-Artikolu 5(4) tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Artikolu 28a

Konsultazzjoni tal-manijer ta' proġett

Jekk jinhatar manijer ta' proġett minn Stat Membru jew pajjiż assoċjat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta lill-manijer tal-proġett dwar il-progress fir-rigward tal-azzjoni qabel ma jsir il-pagament.

Artikolu 29

Esperti indipendenti

1. Il-Kummissjoni għandha tahtar esperti indipendenti biex jassistu *fl-iskrutinju etiku tal-Artikolu 7 u* fl-evalwazzjoni ta' proposti skont l-Artikolu 237 tar-Regolament Finanzjarju.
2. L-esperti indipendenti għandhom ikunu ċittadini tal-Unjoni *minn firxa wiesgħa kemm jista' jkun ta' Stati Membri u* jintgħażlu abbażi ta' sejhiet għal espressjonijiet ta' interess indirizzati lill-Ministeri tad-Difiża u aġenziji subordinati, *korpi governattivi ohra rilevanti*, istituti ta' riċerka, universitajiet, assoċjazzjonijiet tan-negozju jew intrapriżi tas-settur tad-difiża bil-għan li tiġi stabbilita lista ta' esperti. B'deroga mill-Artikolu 237 tar-Regolament Finanzjarju, din il-lista ma għandhiex issir pubblika.
3. *Il-kredenzjali ta' sigurtà* tal-esperti indipendenti *mahtura għandhom jiġu vvalidati mill-Istat Membru rispettiv.*
4. Il-Kumitat imsemmi fl-Artikolu 28 għandu jiġi infurmat kull sena dwar il-lista ta' esperti, *biex ikun trasparenti fir-rigward tal-kredenzjali ta' sigurtà tal-esperti. Il-Kummissjoni għandha tiżgura wkoll li l-esperti ma jivvalutawx, jagħtu parir jew jassistu fi kwistjonijiet li fir-rigward tagħhom għandhom kunflitt ta' interess.*
5. L-esperti indipendenti għandhom jintgħażlu abbażi tal-ħiliet, l-esperjenza u l-għarfien tagħhom li jehtieġu biex iwettqu l-kompiti assenjati lilhom.

Artikolu 30

Applikazzjoni tar-regoli dwar informazzjoni klassifikata

1. Fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament:
 - (a) kull Stat Membru għandu jiżgura li joffri grad ta' protezzjoni tal-informazzjoni klassifikata tal-Unjoni Ewropea ekwivalenti għal dak ipprovdut mir-regoli dwar is-sigurtà tal-Kunsill stabbiliti fl-Annessi għad-Deċiżjoni 2013/488/UE¹;
 - (a1) *il-Kummissjoni għandha tipproteġi informazzjoni klassifikata skont* ir-regoli dwar is-sigurtà stabbiliti fid-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/444 tat-13 ta' Marzu 2015 dwar ir-regoli tas-sigurtà għall-protezzjoni ta' informazzjoni klassifikata tal-UE;

¹ GU L 274, 15.10.2013, p. 1-50.

(c) il-persuni fiżiċi residenti f'pajjiżi terzi u l-persuni ġuridiċi stabbiliti f'pajjiżi terzi jistgħu jitrattaw informazzjoni klassifikata tal-UE fir-rigward tal-Fond biss meta dawn ikunu soġġetti, f'dawk il-pajjiżi, għal regolamenti dwar is-sigurtà li jiżguraw grad ta' protezzjoni li jkun minn tal-inqas ekwivalenti għal dak li jagħtu r-regoli dwar is-sigurtà tal-Kummissjoni stabbiliti fid-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/444 u li jagħtu r-regoli dwar is-sigurtà tal-Kunsill stabbiliti fid-Deċiżjoni tal-Kunsill 2013/488/UE;

(c1) l-ekwivalenza tar-regolamenti dwar is-sigurtà applikati f'pajjiżi terzi jew f'organizzazzjoni internazzjonali għandha tiġi definita fi ftehim dwar is-sigurtà tal-informazzjoni, li jinkludi kwistjonijiet ta' sigurtà industrijali jekk ikunu rilevanti, li jiġi konkluż bejn l-Unjoni u dak il-pajjiżi terzi jew dik l-organizzazzjoni internazzjonali b'konformità mal-proċedura prevista fl-Artikolu 218 tat-TFUE u billi jitqies l-Artikolu 13 tad-Deċiżjoni 2013/488/UE;

(d) mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 13 tad-Deċiżjoni tal-Kunsill 2013/488/UE u għar-regoli li jirregolaw il-qasam tas-sigurtà industrijali kif stabbiliti fid-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/444, persuna fiżika jew persuna ġuridika, pajjiżi terzi jew organizzazzjoni internazzjonali jista' jingħatalhom aċċess għal informazzjoni klassifikata tal-UE meta jitqies meħtieġ fuq bażi ta' każ b'każ, skont in-natura u l-kontenut ta' din l-informazzjoni, il-htieġa għall-għarfien tal-benefiċjarju u l-grad ta' vantaġġ għall-Unjoni.

2. Meta l-azzjonijiet ikunu jinvolvu, jeħtieġu jew jinkludu informazzjoni klassifikata, il-korp rilevanti ta' finanzjament għandu jispeċifika fid-dokumenti tas-sejha għal proposti/offerti, il-miżuri u r-rekwiziti meħtieġa biex tkun żgurata s-sigurtà ta' din l-informazzjoni fil-livell meħtieġ.

3. ***Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi sistema ta' skambju sigur*** sabiex jiġi ffaċilitat l-iskambju ta' informazzjoni sensittiva ***u klassifikata*** bejn il-Kummissjoni ***u l-Istati Membri u pajjiżi assoċjati u, fejn xieraq, mal-applikanti u d-destinatarji. Is-sistema għandha tqis ir-regolamenti nazzjonali dwar is-sigurtà tal-Istati Membri.***

4. *L-origini ta' informazzjoni ġdida klassifikata ġġenerata fit-twettiq ta' riċerka jew azzjoni ta' żvilupp għandha ssir deċiżjoni dwarha mill-Istati Membri li fit-territorju tagħhom huma stabbiliti d-destinatarji. Għal dak il-għan, dawk l-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu dwar qafas ta' sigurtà speċifiku għall-protezzjoni u t-trattament ta' informazzjoni klassifikata relatata mal-azzjoni u għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni b'dan. Dan il-qafas ta' sigurtà għandu jkun mingħajr preġudizzju għall-possibbiltà li l-Kummissjoni jkollha aċċess għall-informazzjoni meħtieġa għall-implimentazzjoni tal-azzjoni.*

Jekk ma jiġi stabbilit l-ebda qafas ta' sigurtà speċifiku minn dawk l-Istati Membri, il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi l-qafas ta' sigurtà għall-azzjoni skont id-dispożizzjonijiet tad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/444.

Il-qafas ta' sigurtà applikabbli għall-azzjoni għandu jkun fis-seħh mhux aktar tard minn qabel l-iffirmar tal-ftehim ta' finanzjament jew tal-kuntratt.

Artikolu 31

Monitoraġġ u rappurtar

1. L-indikaturi għall-monitoraġġ tal-implimentazzjoni u tal-progress tal-Fond biex jintlaħqu l-għanijiet ġenerali u speċifiċi stabbiliti fl-Artikolu 3 huma stabbiliti fl-Anness.
2. Biex tiżgura valutazzjoni effettiva tal-progress tal-Fond biex jintlaħqu l-għanijiet tiegħu, il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati skont l-Artikolu 36 biex temenda l-Anness halli tirrevedi jew tikkumplimenta l-indikaturi meta meqjus meħtieġ u biex tissupplimenta dan ir-Regolament b'dispożizzjonijiet dwar l-istabbiliment ta' qafas tal-monitoraġġ u tal-evalwazzjoni.
3. Jenhtieg li l-Kummissjoni għandha timmonitorja regolarment l-implimentazzjoni tal-Fond u tirrapporta kull sena ***lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill***, dwar il-progress li sar, ***inkluż il-mod li bih qeghdin jitqiesu t-tagħlimiet identifikati u t-tagħlimiet meħuda mill-EDIDP u mill-PADR fl-implimentazzjoni tal-Fond***. Għal dan il-għan, il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi l-arrangamenti meħtieġa tal-monitoraġġ.
4. Is-sistema tar-rapportar dwar il-prestazzjoni għandha tiżgura li d-data tal-monitoraġġ tal-implimentazzjoni u tar-rizultati tal-Fond tingabar b'mod effiċjenti, effettiv u fil-ħin. Għal dan il-għan, għandhom jiġu imposti rekwiżiti tar-rapportar proporzjonati fuq il-benefiċjarji tal-fondi tal-Unjoni.

Artikolu 32
Evalwazzjoni tal-Fond

1. L-evalwazzjonijiet għandhom isiru fil-ħin biex jikkontribwixxu għall-proċess tat-teħid tad-deċiżjonijiet.
2. L-evalwazzjoni interim tal-Fond għandha ssir malli jkun hemm biżżejjed informazzjoni disponibbli dwar l-implimentazzjoni **tieghu**, iżda mhux aktar tard minn erba' snin wara l-bidu tal-implimentazzjoni **tieghu**. Ir-rapport ta' evalwazzjoni interim **għandu** jinkludi b'mod partikolari valutazzjoni tal-governanza tal-Fond, **inkluż fir-rigward tad-dispożizzjonijiet relatati ma' esperti indipendenti, l-implimentazzjoni tal-proċeduri tal-etika kif imsemmija fl-Artikolu 7 u t-tagħlimiet meħuda mill-EDIDP u PADR**, ir-rati ta' implimentazzjoni, ir-riżultati tal-ġotja tal-proġetti inkluż **il-livell ta' involviment** tal-SMEs u l-kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja u l-grad tal-partecipazzjoni transfruntiera tagħhom, **ir-rati ta' rimborż tal-ispejjeż indiretti kif definiti fl-Artikolu 16, l-ammonti allokat għat-teknoloġiji rivoluzzjonarji fis-sejhiet għal proposti**, u l-finanzjament mogħti skont l-Artikolu 195 tar-Regolament Finanzjarju, sal-31 ta' Lulju 2024. **L-evalwazzjoni interim għandu jkun fiha wkoll informazzjoni dwar il-pajjiżi tal-origini tad-destinatarji u n-numru ta' pajjiżi involuti fi proġetti individwali, u, meta possibbli, id-distribuzzjoni tad-drittijiet tal-proprjetà intellettuali ġġenerati.** Il-Kummissjoni tista' tippreżenta proposti għal kwalunkwe emenda xierqa għal dan ir-Regolament.
3. Fi tmiem il-perjodu ta' implimentazzjoni, iżda sa mhux aktar tard minn erba' snin wara **l-31 ta' Diċembru 2027**, il-Kummissjoni għandha tagħmel evalwazzjoni finali tal-implimentazzjoni tal-Fond. Ir-rapport tal-evalwazzjoni finali għandu jinkludi r-riżultati tal-implimentazzjoni u, sa fejn possibbli f'mument partikolari, l-impatt tal-Fond. Ir-rapport, imsejjes fuq konsultazzjonijiet rilevanti mal-Istati Membri, mal-pajjiżi assoċjati u mal-partijiet ikkonċernati ewlenin, għandu jevalwa b'mod partikolari l-progress li jkun sar biex jintlaħqu l-għanijiet stabbiliti fl-Artikolu 3. **Huwa għandu wkoll jgħin biex jiġi identifikat fejn l-Unjoni hija dipendenti fuq pajjiżi terzi għall-iżvilupp ta' prodotti u teknoloġiji tad-difiża.** Għandu janalizza wkoll il-partecipazzjoni transfruntiera, inkluż tal-SMEs u tal-kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja, fil-proġetti implimentati permezz tal-Fond kif ukoll l-integrazzjoni tal-SMEs u tal-kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja fil-katina tal-valur globali **u l-kontribuzzjoni tal-Fond biex jiġu indirizzati n-nuqqasijiet identifikati fil-Pjan ta' Żvilupp tal-Kapaċitajiet.** L-evalwazzjoni għandu jkun fiha ukoll informazzjoni dwar il-

pajjiżi tal-origini tal-benefiċjarji u, meta possibbli, id-distribuzzjoni tad-drittijiet tal-proprjetà intellettwali ġġenerati.

4. Il-Kummissjoni għandha tikkomunika l-konkluzjonijiet tal-evalwazzjonijiet, mehmuzin mal-osservazzjonijiet tagħha, lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni.

Artikolu 33

Awditjar

L-awditjar tal-użu tal-kontribuzzjoni tal-Unjoni mwettaq minn persuni jew entitajiet, inkluż minn dawk li mhumiex imqabnda mill-istituzzjonijiet jew il-korpi tal-Unjoni, għandu jifforma l-bażi tal-assigurazzjoni kumplessiva skont l-Artikolu 127 tar-Regolament Finanzjarju. Il-Qorti Ewropea tal-Awdituri għandha teżamina l-kontijiet tad-dhul u l-hruġ kollha tal-Unjoni skont l-Artikolu 287 tat-TFUE.

Artikolu 34

Protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni

Meta pajjiż terz jipparteċipa fil-programm permezz ta' deċiżjoni taht ftehim internazzjonali jew permezz ta' kwalunkwe strument ġuridiku ieħor, il-pajjiż terz għandu jagħti d-drittijiet u l-aċċess meħtieġa mill-uffiċjal ta' awtorizzazzjoni responsabbli, l-OLAF u mill-Qorti Ewropea tal-Awdituri biex jeżerċitaw il-kompetenzi rispettivi tagħhom b'mod komprensiv. Fil-każ tal-OLAF, dawn id-drittijiet għandhom jinkludu d-dritt li jwettaq investigazzjonijiet, inkluż kontrolli u spezzjonijiet fil-post, previsti fir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar investigazzjonijiet immexxija mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi .

Artikolu 35

Informazzjoni, komunikazzjoni u pubbliċità

1. Il-benefiċjarji tal-finanzjament tal-Unjoni għandhom jirrikonoxxu l-origini u jiżguraw il-viżibbiltà tal-finanzjament tal-Unjoni, b'mod partikolari meta jippromwovu l-azzjonijiet u r-riżultati tagħhom, billi jipprovdu informazzjoni mmirata koerenti, effettiva u proporzjonata lil diversi udjenzi, inkluż lill-midja u lill-pubbliku. ***Il-possibbiltà għall-pubblikazzjoni ta' dokumenti akkademiċi bbażati fuq ir-riżultati tal-azzjonijiet ta' riċerka għandhom ikunu regolati fil-ftehim ta' fondi jew ta' finanzjament.***

2. Il-Kummissjoni għandha timplimenta azzjonijiet ta' informazzjoni u komunikazzjoni relatati mal-Fond, u l-azzjonijiet u r-riżultati tiegħu. Ir-riżorsi finanzjarji allokat i għall-Fond għandhom jikkontribwixxu wkoll għall-komunikazzjoni ■ dwar il-prijoritajiet politiċi tal-Unjoni, dment li dawn ikunu relatati mal-għanijiet imsemmija fl-Artikolu 3.
- 2a. *Ir-riżorsi finanzjarji allokat i għall-Fond jistgħu jikkontribwixxu wkoll għall-organizzazzjoni ta' attivitajiet ta' tixrid, avvenimenti ta' tlaqqiġ u attivitajiet ta' sensibilizzazzjoni, b'mod partikolari mmirati lejn il-ftuh ta' ktajjen ta' provvista biex titrawwem il-partecipazzjoni transfruntiera tal-SMEs.*

TITOLU V

ATTI DELEGATI, DISPOŻIZZJONIJIET

TRANŻIZZJONALI U FINALI

Artikolu 36

Atti delegati

1. Is-setgħa ta' adożżjoni ta' atti delegati msemija fl-Artikolu 31 hija mogħtija lill-Kummissjoni għal perjodu taż-żmien indeterminat mid-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament.
2. Id-delega ta' setgħa msemija fl-Artikolu 31 tista' tiġi revokata fi kwalunkwe mument mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni li tirrevoka għandha ttemm id-delega ta' setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Għandha ssir effettiva fil-jum wara l-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea jew f'data aktar tard speċifikata fih. M'għandhiex taffettwa l-validità ta' kwalunkwe att delegat li jkun fis-seħħ.
3. Qabel ma tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta lill-esperti nnominati minn kull Stat Membru skont il-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Ahjar tal-Liġijiet.
4. Hekk kif tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
5. Att delegat adottat skont l-Artikolu 31 għandu jidhol fis-seħħ biss jekk ma tiġix espressa oġġezzjoni mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill fi żmien xahrejn min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, jew jekk, qabel jiskadi dak il-perjodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu t-tnejn infurmaw lill-Kummissjoni li mhumix se jrinjogġezzjonaw. Dak il-perjodu għandu jiġi estiz b'xahrejn fuq inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

Artikolu 37

Thassir

Ir-Regolament (UE) 2018/1092 (il-Programm Ewropew għall-Iżvilupp fl-Industrija tad-Difiża) huwa mhassar b'effett mill-1 ta' Jannar 2021.

Artikolu 38

Dispożizzjonijiet transizzjonali

1. Dan ir-Regolament ma għandux jaffettwa l-kontinwazzjoni jew il-modifika tal-azzjonijiet ikkonċernati, sal-gheluq tagħhom, skont ***ir-Regolament (UE) 2018/1092*** kif ukoll l-Azzjoni Preparatorja għar-Riċerka dwar id-Difiża, li għandu jibqa' japplika għall-azzjonijiet ikkonċernati sal-gheluq tagħhom, ***kif ukoll għar-riżultati tagħhom***.
2. Il-pakkett finanzjarju tal-Fond jista' jkopri wkoll l-ispejjeż tal-assistenza teknika u amministrattiva meħtieġa biex tkun żgurata t-tranzizzjoni bejn il-Fond u l-miżuri adottati permezz tal-predeċessuri tiegħu, il-Programm Ewropew għall-Iżvilupp fl-Industrija tad-Difiża kif ukoll l-Azzjoni Preparatorja għar-Riċerka dwar id-Difiża.
3. Jekk meħtieġ, jistgħu jiddaħhlu approprjazzjonijiet fil-baġit lil hinn mill-2027 biex ikopru l-ispejjeż previsti fil-paragrafu 4 tal-Artikolu 4, halli tkun tista' ssir il-ġestjoni tal-azzjonijiet li ma jkunux tlestew sal-31 ta' Diċembru 2027.

Artikolu 39

Dhul fis-seħh

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fit-tielet jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*. Għandu japplika mill-1 ta' Jannar 2021.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell,

Għall-Parlament Ewropew

Għall-Kunsill

Il-President

Il-President

ANNEX

**INDIKATURI LI JIRRAPPURTAW DWAR IL-PROGRESS TAL-FOND BIEX
JINTLAHQU L-GHANIJIET SPECIFIČI TIEGHU**

Għan speċifiku stabbilit fl-Artikolu 3(2)(a):

Indikatur 1 ***Parteċipanti***

Imkejjel bi: L-għadd ta' entitajiet ġuridiċi involuti (sottodiviz skont id-daqs, it-tip u n-nazzjonalità)

Indikatur 2 *Riċerka kollaborattiva*

Imkejjel bi:

2.1 L-għadd u l-valur tal-proġetti ffinanzjati

2.2 Il-kollaborazzjoni transfruntiera: is-sehem ta' kuntratti mogħtija lil SMEs u kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja, bil-valur tal-kuntratti għal kollaborazzjoni transfruntiera

2.3 Is-sehem tal-benefiċjarji li ma wettqux attivitajiet ta' riċerka b'applikazzjonijiet tad-difiża qabel id-dhul fis-seħh tal-Fond

Indikatur 3 *Prodotti tal-innovazzjoni*

Imkejjel bi:

3.1 L-għadd ta' privattivi godda li joħorġu mill-proġetti b'appoġġ finanzjarju mill-Fond

3.2 Id-distribuzzjoni aggregata ta' privattivi fost kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja, SMEs u entitajiet ġuridiċi li la huma kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja u lanqas ma huma SMEs

3.3 Id-distribuzzjoni aggregata ta' privattivi għal kull Stat Membru

Għan speċifiku stabbilit fl-Artikolu 3(2)(b):

Indikatur 4 *Żvilupp kollaborattiv tal-kapaċitajiet*

Imkejjel bi: L-għadd u l-valur ta' azzjonijiet iffinanzjati li jindirizzaw in-nuqqasijiet tal-kapaċità identifikati fil-Pjan ta' Żvilupp tal-Kapaċitajiet

Indikatur 4 *Appoġġ kontinwu tul iċ-ċiklu shih tar-R&Ż*

Imkejjel bi: Il-preżenza fl-isfond ta' IPRs jew riżultati ġġenerati f'azzjonijiet appoġġati preċedement

Indikatur 5 Holqien/appoġġ tal-impjiegi:

Imkejjel bi: Għadd ta' impjegati tar-R&Ż tad-difiża appoġġati għal kull Stat Membru
